

A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG

ALKOTMÁNYA

Törvénytár: 460/1992. szám

Kelt: 1992. szeptember 1.

Módosítva:

Tt. 224/1998., hatályos 1998. augusztus 5-től

Tt. 9/1999., hatályos 1999. január 27-től

Tt. 90/2001., hatályos 2001. július 1-től

Tt. 140/2004., hatályos 2004. március 18-tól

Tt. 323/2004., hatályos 2004. június 1-től

Tt. 463/2005., hatályos 2006. január 1-től

Tt. 92/2006., hatályos 2006. április 1-től

Tt. 210/2006., hatályos 2006. május 1-től

Tt. 100/2010., hatályos 2011. január 1-től

Tt. 356/2011., hatályos 2011. október 25-től

Tt. 232/2012., hatályos 2012. szeptember 1-től

Tt. 161/2014., hatályos 2014. szeptember 1-től

Tt. 306/2014., hatályos 2014. december 1-től

PREAMBULUM

Mi, a szlovák nemzet,

emlékezvén őseink politikai és kulturális hagyatékára, valamint a nemzeti létért és saját államiságért folytatott harcának sok száz éves tapasztalataira,
a cirilli-metódi szellemi örökség és a nagy-morva történelmi hagyaték szellemében,
a nemzetek természetadta önrendelkezési jogából kiindulva,
együtt a Szlovák Köztársaság területén élő nemzetiségi kisebbségek és etnikai csoportok tagjaival,
a más demokratikus államokkal való tartós és békés együttműködés érdekében,
a demokratikus kormányzási forma, a szabad élet garanciái, a szellemi kultúra fejlődése és a gazdasági prosperitás feltételei megteremtésére törekedve,
mi tehát, a Szlovák Köztársaság polgárai
képviselőink közvetítésével
határozatot hoztunk
az alábbi alkotmányról:

ELSŐ FEJEZET

ELSŐ SZAKASZ Alapvető rendelkezések

1. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság szuverén, demokratikus jogállam. Nem kötődik semmilyen ideológiához vagy vallási felekezethez.
- (2) A Szlovák Köztársaság elismeri és betartja az általános nemzetközi jogi szabályokat, a nemzetközi egyezményeket, amelyek vonatkoznak rá, és elismeri saját további nemzetközi kötelezettségeit.

2. cikkely

- (1) Az államhatalom a polgároktól ered, akik azt a választott képviselőiken keresztül vagy közvetlenül gyakorolják.
- (2) Az állami szervek csak az alkotmány szerint járhatnak el, ennek keretei közt és olyan mértékben és módon, amelyet a törvények meghatároznak.
- (3) Mindenki megtehet bármit, amit a törvény nem tilt, és senki nem kényszeríthető arra, hogy olyat tegyen, amit a törvény neki nem ír elő.

3. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság területe egy és oszthatatlan.
- (2) A Szlovák Köztársaság államhatára csak alkotmányerejű törvénnyel változtatható meg.

4. cikkely

- (1) Az ásványi kincsek, a barlangok, a föld alatti vízkészletek, a természetes gyógyvízforrások és a folyóvizek a Szlovák Köztársaság tulajdonát képezik. A Szlovák Köztársaság védi és gyarapítja e kincseket, kíméletesen és hatékonyan használja az ásványi kincseket és a természeti örökséget polgárai és a következő nemzedékek javára.
- (2) A Szlovák Köztársaság területén található víztestekből vett víz szállítóeszközök általi vagy csővezetéken történő szállítása a Szlovák Köztársaság határain túlra tilos; a tiltás alól kivételt képez a személyes fogyasztásra szolgáló víz, a Szlovák Köztársaság területén fogyasztói csomagolásba töltött ivóvíz és a Szlovák Köztársaság területén fogyasztói csomagolásba töltött természetes ásványvíz, valamint a humanitárius segítségnyújtásra szolgáló víz és a vészhelyzetben használt víz. A személyes fogyasztásra szolgáló víz, a humanitárius segítségnyújtásra szolgáló víz és a vészhelyzetben használt víz szállításának feltételeit törvény szabályozza.

5. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság állampolgárságának megszerzéséről és elvesztéséről törvény rendelkezik.
- (2) Senki nem fosztható meg akarata ellenére a Szlovák Köztársaság állampolgárságától.

6. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság területén az államnyelv a szlovák nyelv.
- (2) Az államnyelvtől eltérő más nyelvek használatát a hivatali érintkezésben törvény szabályozza.

7. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság szabad elhatározás alapján dönthet úgy, hogy államszövetségre lép más államokkal. A más államokkal való szövetségbe történő belépésről, vagy az e szövetségből történő kilépésről alkotmányerejű törvénnyel születik döntés, amelyet népszavazáson kell megerősíteni.

(2) A Szlovák Köztársaság nemzetközi szerződés alapján, mely ratifikáltatott és a törvényben előírt módon kihirdetésre került, vagy az ilyen szerződés alapján jogosult jogkörei egy részének végrehajtását átruházni az Európai Közösségre vagy az Európai Unióra. Az Európai Közösség és az Európai Unió törvényi kötelmet jelentő döntései felette állnak a Szlovák Köztársaság törvényeinek. A jogkötelmet jelentő döntések átvétele, ha azok implementációhoz kötöttek, törvény elfogadásával vagy kormányrendelettel történnek a 120. cikkely 2. bekezdése szerint.

(3) A Szlovák Köztársaság a béke, a biztonság és a demokratikus berendezkedés megőrzése érdekében, nemzetközi egyezményekben meghatározott feltételek mellett beléphet a kölcsönös kollektív biztonság szervezeteibe.

(4) A nemzetközi emberi jogi és alapvető szabadságjogi egyezmények, a nemzetközi politikai szerződések, a katonai jellegű nemzetközi szerződések, a Szlovák Köztársaságnak nemzetközi szervezetekben tagsági viszonyt eredményező nemzetközi szerződések, az általános jellegű nemzetközi gazdasági szerződések, a végrehajtáshoz törvény megalkotását megkövetelő nemzetközi szerződések, valamint a természetes és jogi személyeknek közvetlen kötelezettséget vagy jogokat előíró nemzetközi szerződések ratifikálása megköveteli a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának előzetes jóváhagyását.

(5) A nemzetközi emberi jogi és alapvető szabadságjogi egyezmények, azok a nemzetközi egyezmények, amelyek végrehajtása nem követeli meg külön törvény megalkotását, valamint azon nemzetközi egyezmények, amelyek természetes és jogi személyeknek közvetlen kötelezettséget vagy jogokat írnak elő, és már ratifikálva voltak és kihirdetésre kerültek a törvényben meghatározott módon, felette állnak a törvényeknek.

7.a cikkely

A Szlovák Köztársaság támogatja a külföldön élő szlovákok nemzeti öntudatát és kulturális önazonosságát, támogatja az e célból létrehozott intézményeiket, és kapcsolattartásukat az anyaországgal.

MÁSODIK SZAKASZ

Állami jelképek

8. cikkely

A Szlovák Köztársaság állami jelképe az állami címer, az állami zászló, az állami pecsét és az állami himnusz.

9. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság állami címere piros alapú kora gótikus pajzson kettős ezüst kereszt, mely a kék hármás halom középső legmagasabb dombján áll.

(2) A Szlovák Köztársaság állami zászlója három hosszúkás – fehér, kék, piros színű – sávból áll. A Szlovák Köztársaság állami zászlója előlapjának közepén a Szlovák Köztársaság állami címere látható.

(3) A Szlovák Köztársaság állami pecsétjét a Szlovák Köztársaság címere alkotja, mely körül körvonalban a Szlovák Köztársaság felirat van elhelyezve.

(4) A Szlovák Köztársaság himnusza a Zeng az ég a Tátrán dal első két strófája.

(5) A Szlovák Köztársaság állami jelképeivel kapcsolatos részleteket és a jelképek használatát törvény szabályozza.

HARMADIK SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság fővárosa

10. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság fővárosa Pozsony.

(2) Pozsonynak mint a Szlovák Köztársaság fővárosának a jogállását törvény szabályozza.

MÁSODIK FEJEZET

Alapvető jogok és szabadságjogok

ELSŐ SZAKASZ

Általános rendelkezések

11. cikkely

Törölve.

12. cikkely

(1) Minden ember szabad és egyenlő méltóságában és jogaiban. Az alapvető jogok és szabadságjogok nem vehetők el, elidegeníthetetlenek, elvülhetetlenek és nem törölhetők el.

(2) Az alapvető emberi jogokat és szabadságjogokat a Szlovák Köztársaság területén garantálja mindenkinek, nemére, fajára, bőrszínére, nyelvére, hitére és vallására, politikai vagy más gondolkodásmódjára, nemzeti vagy szociális származására, nemzetiségi vagy etnikai csoporthoz való tartozására, vagyoni helyzetére, származására vagy más hovatarozására való tekintet nélkül. Senkit nem érhet ezen okok miatt kár, kivételes elbánás vagy hátrányos megkülönböztetés.

(3) Mindenkinek joga van szabadon dönteni nemzetiségéről. Tilos bármifajta befolyásolás e döntés meghozatala során, és bármifajta nyomásgyakorlás, amely az elnemzetietlenítéshez vezet.

(4) Senkit nem érhet hátrány jogaiban a miatt, hogy él alapvető jogaival és szabadságjogaival.

13. cikkely

(1) Kötelességeket kiróni csak

- a) törvénnyel vagy törvény alapján lehet, annak keretei között, és az alapvető jogok és szabadságjogok betartásával,
- b) nemzetközi egyezmény alapján lehet a 7. cikkely 4. bekezdése szerint, amennyiben az közvetlen jogokat és kötelességeket szab meg a természetes vagy jogi személyeknek, vagy
- c) kormányrendelettel lehet a 120. cikkely 2. bekezdése szerint.

(2) Az alapvető jogok és szabadságjogok az ezen alkotmányban lefektetett feltételek betartása mellett csak törvényben korlátozhatók.

(3) Az alapvető jogok és szabadságjogok törvényi korlátozásának egyformán kell vonatkoznia minden esetre, amely a megszabott feltételeket teljesíti.

(4) Az alapvető jogok és szabadságjogok korlátozása során szem előtt kell tartani azok lényegét és értelmét. Az ilyen korlátozások csak egy meghatározott cél érdekében használhatók fel.

MÁSODIK SZAKASZ

Alapvető emberi jogok és szabadságjogok

14. cikkely

Minden embert megilletnek a jogai.

15. cikkely

(1) Minden embernek joga van az élethez. Az emberi életet megilleti a védelem már a megszületés előtt.

(2) Senki sem fosztható meg az életétől.

(3) A halálbüntetés tilos.

(4) E cikkely értelmében nem jelent jogsértést, ha valakit olyan cselekménnyel kapcsolatosan fosztanak meg életétől, amely a törvény szerint nem büntetendő.

16. cikkely

- (1) A személyiségi és magánéleti jogok sérthetlensége garantált. Korlátozni csak törvényben megszabott esetekben lehet.
- (2) Senki nem vethető alá kínzásnak, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek.

17. cikkely

- (1) A személyi szabadság mindenkit megillet.
- (2) Senkit nem szabad üldözni vagy megfosztani személyi szabadságától más módon, csak úgy és olyan okokból, ahogyan azt a törvény lehetővé teszi. Senki nem fosztható meg szabadságától csak azért, mert nem képes teljesíteni szerződéses kötelezettségeit.
- (3) A bűncselekménnyel vádolt vagy gyanúsított személyt csak a törvényben megszabott esetekben lehet őrizetbe venni. Az őrizetbe vett személlyel azonnal közölni kell elfogása okait, ki kell hallgatni és legkésőbb 48 órán belül szabadon kell bocsátani, vagy át kell adni a bíróságnak. A bíró köteles az őrizetbe vett személyt az átvételtől számított 48 órán belül, vagy rendkívül súlyos bűncselekmények esetén 72 órán belül kihallgatni, és dönteni a fogvatartásáról vagy szabadon bocsátásáról.
- (4) A vádlottat letartóztatni csak megindokolt, írásos bírói utasításra lehet. A letartóztatott személyt 24 órán belül át kell adni a bíróságnak. A bíró köteles a letartóztatott személyt az átvételtől számított 48 órán belül, vagy rendkívül súlyos bűncselekmény esetén 72 órán belül kihallgatni, és ezt követően dönteni a fogvatartásáról vagy szabadlábba helyezéséről.
- (5) Fogvatartás csak a törvényben meghatározott okokból és időre rendelhető el bírói döntéssel.
- (6) Törvény határozza meg, mely esetben lehetséges az érintett személyt intézeti egészségügyi ellátás alá vonni, vagy beleegyezése nélkül ott tartani. Az ilyen intézkedést 24 órán belül jelenteni kell a bíróságnak, amely az elhelyezésről 5 napon belül dönt.
- (7) A bűncselekménnyel vádolt személy szellemi állapotának vizsgálata csak a bíróság írásos utasítása alapján lehetséges.

18. cikkely

- (1) Senki nem kényszeríthető kényszermunkára vagy kényszerszolgáltatásokra.
- (2) Az 1. bekezdés nem vonatkozik
 - a) a börtönbüntetésüket töltő személyek vagy más, a szabadságvesztést helyettesítő büntetésre ítélt személyek esetében törvény szerint elrendelhető munkavégzésre,
 - b) a katonai szolgálatra vagy a kötelező katonai szolgálatot helyettesítő, törvénnyel lehetővé tett szolgálatra
 - c) a természeti katasztrófák, balesetek vagy más veszélyhelyzetek esetén, törvény alapján elrendelhető szolgáltatásokra, ha életveszély, egészségkárosodás I vagy jelentős anyagi kár fenyeget,
 - d) a törvény alapján elrendelt tevékenységre az élet, az egészség vagy mások jogainak védelme érdekében.
 - e) a törvény alapján elrendelhető kisebb községi szolgáltatásokra.

19. cikkely

- (1) Mindenkinek joga van emberi méltósága, személyes becsülete, jó híre és jó neve védelméhez.
- (2) Mindenkinek joga van a magán- és családi életébe történő jogtalan beavatkozás elleni védelemhez.
- (3) Mindenkinek joga van a védelemre a személyére irányuló jogtalan adatgyűjtés, személyi adatainak jogtalan nyilvánosságra hozatala vagy a velük való visszaélés ellen.

20. cikkely

- (1) Mindenkinek joga van vagyont birtokolni. Minden tulajdonos tulajdonjoga azonos értékű a törvény előtt és védendő. Az öröklés garantált.

(2) Törvény határozza meg, hogy az ezen alkotmány 4. cikkelyében felsorolton kívül milyen vagyon lehet még kizárólag az állam, község vagy kijelölt jogi személyek tulajdonában a társadalom szükségleteinek elengedhetetlen biztosítása, a nemzetgazdaság fejlesztése és közérdek szempontjából. Törvény szabhatja meg azt is, hogy bizonyos tárgyak kizárólag csak állampolgárok vagy a Szlovák Köztársaságban székelő jogi személyek tulajdonában lehetnek.

(3) A tulajdonjog kötelezettséggel jár. Nem lehet visszaélni vele, mások jogait megsértve, vagy törvény által védett általános érdekekkel szemben felhasználni. A tulajdonjog gyakorlása nem vezethet az emberi egészség, a természet, a kulturális emlékek és a környezet megkárosításához a törvényben megszabott mérték felett.

(4) A kisajátítás vagy a tulajdonjog korlátozása csak az elengedhetetlenül szükséges mértékben lehetséges és csak közérdekből, kizárólag törvény alapján és arányos kártérítés fejében.

(5) Más módon beavatkozni a tulajdonjogba csak akkor megengedett, ha törvénytelen úton szerzett vagy illegális jövedelmekből származó vagyonról van szó, s a demokratikus társadalom számára elengedhetetlen állambiztonsági érdek, a közrend vagy közérkölcsvédelme, vagy mások jogainak és szabadságának védelme indokolja. A részleteket törvény szabályozza.

21. cikkely

(1) A lakóhely sérthetetlen. Nem léphet be oda senki az ott lakó beleegyezése nélkül.

(2) A házkutatás csak büntetőeljárás részeként engedélyezett, mégpedig megindokolt, írásos bírói ítélet alapján. A házkutatás feltételeit törvény szabályozza.

(3) Más beavatkozás a lakóhely sérthetlenségébe törvényesen is csak akkor lehetséges, amikor az a demokratikus társadalomban szükségszerű az élet, az egészség vagy más személyek vagyonának, jogainak és szabadságának védelme érdekében, vagy a közrend komoly veszélyeztetésének elhárítása céljából. Ha a lakóhely egyben vállalkozás vagy más gazdasági tevékenység végzésének helyszíne is, a beavatkozás törvényileg indokolt lehet abban az esetben is, ha az a közigazgatási szervek feladatainak teljesítése miatt szükségszerű.

22. cikkely

(1) A levéltitok, a továbbított hírek és más írásbeliségek titkossága és a személyi adatok védelme garantálva van.

(2) Senki nem sértheti meg a levéltitkot, sem más írásos közlemények és feljegyzések titkosságát, akár magánterületen tárolják azokat, akár postán vagy más módon küldik azokat; kivételt képeznek azok az esetek, amelyekről törvény rendelkezik. Ugyanígy biztosítva van a telefonüzenetek és táviratok, vagy más hasonló berendezésekkel közvetített üzenetek titkossága.

23. cikkely

(1) A mozgásszabadság és a tartózkodási szabadság garantált.

(2) Mindenkinek, aki jogosan tartózkodik a Szlovák Köztársaság területén, joga van a területet szabadon elhagyni.

(3) Az 1. és 2. bekezdés szerinti szabadságjogok törvénnyel korlátozhatók, ha ezt elengedhetetlenül megköveteli az állam biztonsága, a közrend fenntartása, az egészség védelme, vagy mások jogainak és szabadságjogainak védelme, és ha az adott területen ezt a természetvédelme megköveteli.

(4) Minden polgárnak joga van szabadon belépni a Szlovák Köztársaság területére. Az állampolgár nem kényszeríthető arra, hogy elhagyja hazáját, és kiutasítani sem lehet onnan.

(5) Az idegen csak akkor utasítható ki, ha azt a törvényi feltételek lehetővé teszik.

24. cikkely

(1) A gondolkodás szabadsága, a lelkiismereti, a vallási meggyőződés és hit szabadsága biztosítva van. Ez a jog lehetővé teszi a vallási meggyőződés vagy hit megváltoztatását is. Mindenkinek joga vagy vallási meggyőződés nélkül élni. Mindenkinek joga van gondolatait nyilvánosan kinyilvánítani.

(2) Mindenki szabadon megvallhatja felekezetét vagy hitét, egyedül, vagy együtt másokkal, magánszférában vagy a nyilvánosság előtt, istentiszteleten, vallási szertartásokon, szertartások megőrzésével, vagy a hitoktatáson való részvétellel.

(3) Az egyházak és vallási közösségek maguk igazgatják saját ügyeiket, főként létrehozzák szerveiket, lelki vezetőket állítanak, biztosítják a hit oktatását, szerzetesrendeket és más egyházi intézményeket alapítanak függetlenül az állami szervektől.

(4) Az 1-3. bekezdések szerinti jogok gyakorlása csak törvénnyel korlátozható akkor, ha szükségszerű intézkedést kell hozni a demokratikus rendszerben a közrend védelme, az egészség és erkölcs, vagy mások jogainak és szabadságának védelme érdekében.

25. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság védelme kötelessége és becsületbeli ügye minden állampolgárnak. A honvédelmi kötelezettséget törvény szabályozza.

(2) Senki nem kényszeríthető, hogy katonai szolgálatot teljesítsen, ha az ellentétben áll lelkiismeretével vagy vallási meggyőződésével. A részleteket törvény szabályozza.

HARMADIK SZAKASZ

Politikai jogok

26. cikkely

(1) A szólásszabadság és az információs szabadság biztosított.

(2) Mindenkinek joga van véleményét szóban, írásban, a sajtóban, képből vagy más módon kifejezni, és joga van szabadon keresni, elfogadni és terjeszteni eszméket és információkat az országhatárokon való tekintet nélkül. A sajtótermékek kiadása nincs engedélyezéshez kötve. A vállalkozás a rádiózás és televíziós terén állami engedélyhez köthető. A feltételeket törvény szabályozza.

(3) A cenzúra tilos.

(4) A szólásszabadság és az információ keresésének és terjesztésének joga törvénnyel korlátozható, ha a demokratikus rendszer olyan intézkedéséről van szó, amely mások jogait és szabadságát, az ország biztonságát, a közrendet, a közegészséget és közérkölcöket védi.

(5) A közhatalmi szervek kötelesek megfelelő mértékben és módon tájékoztatni tevékenységükről államnyelven. A feltételeket és a végrehajtás módját törvény szabályozza.

27. cikkely

(1) A petíciós jog biztosítva van. Mindenkinek joga egyedül vagy másokkal együtt közügyekben vagy más társadalmi érdekekben az állami szervekhez és a területi önkormányzati szervekhez fordulni kérvénnyel, javaslattal és panasszal.

(2) Petícióval nem lehet az alapvető jogok és szabadságjogok megsértésére felszólítani.

(3) Petícióval nem lehet beavatkozni a bíróságok függetlenségébe.

28. cikkely

(1) A jog a békés gyülekezéshez biztosítva van.

(2) E jog gyakorlásának feltételeit törvény szabályozza a közterületeken való gyülekezések esetében, ha a demokratikus társadalomban szükségszerű intézkedésről van szó, mely mások jogait és szabadságát, a közrendet, az egészséget és erkölcsöt, a vagyont és az állam biztonságát védi. A gyülekezést tilos közigazgatási szerv engedélyéhez kötni.

29. cikkely

(1) A szabad egyesülési jog biztosítva van. Mindenkinek joga van másokkal együtt csoportosulni egyesületekben, közösségekben vagy más társulásokban.

(2) Az állampolgároknak joguk van politikai pártokat és politikai mozgalmakat létrehozni, és azokban csoportosulni.

(3) Az 1. és 2. bekezdés szerinti jogokat csak törvényben megszabott esetekben lehet korlátozni, ha az a demokratikus társadalomban elengedhetetlen az állam biztonsága, a közrend védelme érdekében, vagy vele bűncselekmény előzhető meg, vagy mások jogainak és szabadságjogainak védelme érdekében.

(4) A politikai pártok és politikai mozgalmak, valamint az egyesületek, társaságok vagy más társulások elvannak választva az államtól.

30. cikkely

(1) Az állampolgároknak joguk van részt venni a közügyek igazgatásában közvetlenül, vagy képviselőik szabad megválasztása útján. A Szlovák Köztársaság területén állandó lakhellyel rendelkező külföldieknek joguk van választani és választhatónak lenni a községi és a nagyobb területi egységek önkormányzati szerveibe.

(2) A választásokat a törvényben megszabott rendszeres választási időszakokat nem meghaladó időpontra kell kitűzni.

(3) A választójog általános, egyenlő és közvetlen, és titkos szavazással valósul meg. A választójog gyakorlásának feltételeit törvény szabályozza.

(4) Az állampolgárok egyenlő feltételek mellett jutnak hozzá a választott és egyéb köztisztviselőkhez.

31. cikkely

A politikai jogok és szabadságok törvényi szabályozásának és azok értelmezésének, valamint alkalmazásának lehetővé kell tennie és védenie kell a politikai erők szabad versenyét a demokratikus társadalomban.

32. cikkely

Az állampolgároknak joguk van fellépni mindenki ellen, aki az ezen alkotmányban lefektetett demokratikus rendszer alapvető emberi jogait és szabadságjogait próbálja megszüntetni, amennyiben az alkotmányos szervek és a törvényes eszközök hatékony használata lehetetlenné válik.

NEGYEDIK SZAKASZ

A nemzetiségi kisebbségek és etnikai csoportok jogai

33. cikkely

Senkinek nem válhat hátrányára a nemzetiségi kisebbséghez vagy etnikai csoporthoz való tartozás.

34. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaságban nemzetiségi kisebbséget vagy etnikai csoportot alkotó állampolgároknak biztosítva van a sokoldalú fejlődés, főleg a jog a kisebbség más tagjaival vagy csoportjaival együtt fejleszteni saját kultúráját, a jog információkat terjeszteni és kapni saját anyanyelvén, nemzetiségi egyesületekben szerveződni, művelődési és kulturális intézményeket alapítani és fenntartani. A részleteket törvény szabályozza.

(2) A nemzetiségi kisebbségekhez vagy etnikai csoportokhoz tartozó állampolgároknak törvényben meghatározott módon és feltételek mellett az államnyelv elsajátításához való jog mellett biztosítva van

a) a saját anyanyelvükön való művelődés joga,

b) nyelvük hivatali érintkezésben való használatának a joga,

c) a jog részt venni a nemzetiségi kisebbségeket és etnikai csoportokat érintő közügyek megoldásában.

(3) A nemzetiségi kisebbségek és etnikai csoportok ezen alkotmányban lefektetett jogai nem vezethetnek a Szlovák Köztársaság területi egységének és szuverenitásának veszélyeztetéséhez és a többi lakosság diszkriminációjához.

ÖTÖDIK SZAKASZ

Gazdasági, szociális és kulturális jogok

35. cikkely

- (1) Mindenkinek joga van a szabad hivatásválasztáshoz és az arra való felkészüléshez, ahogyan joga van a vállalkozáshoz és más kereső tevékenység folytatásához.
- (2) Törvény szabályozhatja egyes tevékenységek vagy hivatások végzésének feltételeit és korlátozását.
- (3) Az állampolgárnak joga van a munkához. Az állam megfelelő mértékben biztosítja polgárai anyagi szükségleteit, ha azok saját hibájukon kívüli okokból ezt a jogukat nem képesek érvényesíteni. A feltételeket törvény szabályozza.
- (4) A külföldiek részére az 1-3. bekezdésben meghatározott jogok eltérő szabályozását törvény határozza meg.

36. cikkely

- A munkavállalónak joga van az igazságos és kielégítő munkafeltételekhez. A törvény biztosítja neki főleg
- a) a jogot az elvégzett munkáért járó jutalomra, mégpedig olyan mértékűre, amely lehetővé teszi számára a méltó életszínvonal fenntartását,
 - b) a védelmet az állásából való önkényes elbocsátás, illetve a munkahelyi diszkrimináció ellen,
 - c) a munkavégzés biztonságát és az egészség védelmét,
 - d) a megengedhető maximális munkaidőt,
 - e) a megfelelő pihenőidőt munka után,
 - f) a lehetséges legrövidebb fizetett szabadságot a regenerálódásra,
 - g) a jogot a kollektív egyeztetéshez.

37. cikkely

- (1) Mindenkinek joga van a szabad egyesüléshez másokkal gazdasági és szociális jogainak védelme érdekében.
- (2) A szakszervezetek az államtól függetlenül alakulnak meg. A szakszervezetek számának korlátozása, illetve valamelyiknek az előnyben részesítése az üzemben vagy az ágazatban tilos.
- (3) Csak törvény korlátozhatja a szakaszervezeti szervezetek tevékenységét, illetve a más, a gazdasági és szociális érdekek védelmére alakult társulások létrejöttét és tevékenységét, amennyiben a demokratikus társadalomban szükségszerű intézkedésről van szó az állambiztonság védelme, a közrend vagy mások jogainak és szabadságjogainak védelme érdekében.
- (4) A sztrájkjog biztosítva van. A feltételeit törvény szabályozza. E joggal nem bírnak a bírák, az ügyészek, a fegyveres erők és fegyveres testületek tagjai, valamint a tűzoltóság és a mentőszolgálatok tagjai és alkalmazottai.

38. cikkely

- (1) A nőknek, a fiatalokéknak és az egészségkárosult személyeknek joguk van a fokozott egészségvédelemhez a munkavégzés során, és a sajátos munkafeltételekhez.
- (2) A fiatalokéknak és az egészségkárosultaknak joguk van a különleges védelemhez a munkajogi viszonyokban, és a segítséghez a hivatásra való felkészülés során.
- (3) Az 1. és 2. bekezdésben taglalt jogokat részletesen törvény szabályozza.

39. cikkely

- (1) Minden állampolgárnak joga van az arányos anyagi ellátáshoz idős korában és munkaképtelenség esetén, illetve eltartója elvesztése esetén is.
- (2) Mindenkinek, aki anyagi szükséghelyzetbe kerül, joga van olyan segítségre, amelyre feltétlenül szüksége van alapvető létfeltételeinek biztosításához.

(3) Az 1. és 2. bekezdésben taglalt jogokat részletesen törvény szabályozza.

40. cikkely

Mindenkinek joga van egészsége védelméhez. Az egészségbiztosítás alapján az állampolgárnak joga van ingyenes egészségügyi ellátásra és egészségügyi segédeszközökre a törvényben meghatározott feltételek szerint.

41. cikkely

(1) A házasság férfi és nő közti egyedi kapcsolat. A Szlovák Köztársaság teljeskörűen védi a házasságot és a javát szolgálja. A házasságot, a szülőséget és a családot törvény védi. A gyermekek és kiskorúak kiemelt védelme biztosítva van.

(2) A nőt terhessége idején fokozott gondoskodás illeti meg, munkajogi viszonyaiban fokozottan védett, és megfelelő munkakörülmények illetik meg.

(3) A házasságban és a házasságon kívül született gyermekeknek azonos jogaik vannak.

(4) A gondoskodás a gyermekekről és az ő nevelésük a szülők joga; a gyerekeknek joguk van a szülői neveléshez és gondoskodáshoz. A szülő jogait korlátozni és a kiskorú gyermeket a szülőtől elválasztani annak akarata ellenére csak bírósági ítélettel lehet, törvény alapján.

(5) A szülőknek, akik gyermekekről gondoskodnak, joguk van az állam segítségére.

(6) Az 1-5. bekezdésben taglalt jogokat részletesen törvény szabályozza.

42. cikkely

(1) Mindenkinek joga van a művelődéshez. Az iskolalátogatás kötelező. Annak időtartamát és korhatárát törvény szabályozza.

(2) Az állampolgároknak joguk van az ingyenes oktatáshoz az alapiskolákban és középiskolákban, az állampolgár képességei és a társadalom lehetőségei szerint a felsőoktatási intézményekben is.

(3) Más mint állami iskolákat alapítani és azokban oktatni csak törvényben meghatározott feltételek mellett lehet; az ilyen iskolákban műveltséget nyújtani térítés fejében is lehet.

(4) Törvény rendelkezik arról, milyen feltételek mellett jogosultak az állampolgárok tanulmányaikhoz állami segítségre.

43. cikkely

(1) A tudományos kutatás és művészi alkotás szabadsága garantált. A szellemi alkotómunka eredményeit törvény védi.

(2) A kulturális gazdagsághoz való hozzáférés joga törvényben megszabott feltételek mellett biztosítva van.

HATODIK SZAKASZ

Jog a környezet és a kulturális örökség védelmére

44. cikkely

(1) Minden állampolgárnak joga van az egészséges környezethez.

(2) Mindenki köteles védeni és gyarapítani a környezetet és a kulturális örökséget.

(3) Senki nem veszélyeztetheti a törvényben megszabott mértéken felül a környezetet, a természeti forrásokat és a kulturális emlékeket.

(4) Az Állam köteles törődni a természeti források kíméletes hasznosításával, az ökológiai egyensúly fenntartásával, valamint a környezet hatékony gondozásával, és köteles biztosítani egyes vadon növények és vadon élő állatfajták védelmét.

(5) Az 1-4. bekezdésben megfogalmazott jogok és köteleességek végrehajtásának részleteit törvény szabályozza.

45. cikkely

Mindenkinek joga van időben és teljeskörű információkat kapni a környezet állapotáról, valamint ezen állapot okairól és következményeiről.

HETEDIK SZAKASZ**Jog a bírói és más törvényi védelemhez****46. cikkely**

- (1) Mindenkinek joga van a törvényben meghatározott eljárás szerint jogait érvényesíteni a független és pártatlan bíróságon, valamint a törvényben meghatározott esetekben a Szlovák Köztársaság más szervénél.
- (2) Aki azt állítja, hogy jogai csorbát szenvedtek a közigazgatási szervek döntése során, bírósághoz fordulhat, hogy az vizsgálja felül az ilyen döntés törvényességét, ha a törvény másképp nem rendelkezik. A bíróság hatásköréből nem lehetséges kivonni az alapvető jogokat és szabadságjogokat érintő döntések felülvizsgálatát.
- (3) Mindenkinek joga van a kártérítésre a törvénytelen bírósági döntéssel, más állami szerv vagy közigazgatási szerv törvénytelen döntésével, vagy a helytelen hivatali eljárással okozott károkért.
- (4) A bírósági vagy más jogi védelem részleteit és feltételeit törvény szabályozza.

47. cikkely

- (1) Mindenkinek joga van megtagadni a vallomástételt, ha azzal önmaga vagy hozzá közelálló személy büntetőjogi felelősségre vonását kockáztatná.
- (2) Mindenkinek joga van jogsegélyre bírósági eljárás, más állami szervek vagy közigazgatási szervek előtt folyó eljárás során, annak kezdetétől, mégpedig törvényben meghatározott feltételek mellett.
- (3) A 2. bekezdés szerinti eljárás minden résztvevője egyenlő.
- (4) Aki kijelenti, hogy nem ismeri azt a nyelvet, amelyen a 2. bekezdés szerinti eljárás folyik, tolmácsra jogosult.

48. cikkely

- (1) Senki nem fosztható meg törvényes bírójától. A bíróság illetékességét törvény határozza meg.
- (2) Mindenkinek joga van rá, hogy ügyét nyilvánosan tárgyalják és felesleges hátráltatások nélkül, személyes jelenlétében, és hogy minden előterjesztett bizonyítékról kifejtthesse véleményét. A nyilvánosság csak törvényben meghatározott esetekben zárható ki.

49. cikkely

Csak törvény mondhatja ki, mely tett számít bűncselekménynek, és milyen büntetés, esetleg más joggyakorlási vagy vagyoni szankció róható ki az elkövetéséért.

50. cikkely

- (1) Kizárólag bíróság dönthet a bűnösségről és a bűncselekményért kiszabható büntetésről.
- (2) Mindenki, aki ellen büntetőjogi eljárás folyik, ártatlannak tekintendő mindaddig, amíg a bíróság jogerős döntésben ki nem mondja a bűnösségét.
- (3) A vádlottnak joga van rá, hogy időt és lehetőséget kapjon védelme előkészítésére, és hogy személyesen vagy védőüggyvéden keresztül védhesse önmagát.
- (4) A vádlottnak joga van megtagadni a vallomástételt; ettől a jogától senki, semmilyen módon nem fosztható meg.
- (5) Senki nem vonható büntetőjogi felelősségre olyan cselekményért, amelyért egyszer már elítélték, vagy amelyben felmentették a vád alól. Ez az elv nem zárja ki rendkívüli jogorvoslati eszközök érvényesítését törvényben meghatározott feltételek mellett.

(6) A tett büntethetőségét és a kiszabható büntetést a cselekedet elkövetésének időpontjában hatályos jogszabályok szerint kell elbírálni. A későbbi törvényi szabályozás akkor érvényesíthető, ha az az elkövetőre nézve kedvezőbb.

NYOLCADIK SZAKASZ

Közös rendelkezések az első és második fejezethez

51. cikkely

(1) Az ezen alkotmány 35., 36., a 37. cikkely 4. bekezdésében, a 38-42. cikkelyében és a 44-46. cikkelyében taglalt jogokat követelni csak az ezen jogok végrehajtásáról rendelkező törvényben meghatározott keretek közt lehet.

(2) Az alapvető jogok és szabadságjogok korlátozásának feltételeiről és terjedelméről, valamint a kötelességek terjedelméről háború idején, hadiállapot meghirdetését követően, rendkívüli állapot idejét vagy szükség-helyzetben alkotmánytörvény rendelkezik.

52. cikkely

(1) Amikor ezen alkotmány első és második fejezetében a „polgár” fogalmat használja, alatta a Szlovák Köztársaság állampolgárát kell érteni.

(2) A külföldiek a Szlovák Köztársaság területén élvezik az ezen alkotmány által garantált alapvető jogokat és szabadságjogokat, ha azok nem kimondottan csak az állampolgárokat illetik meg.

(3) Ahol az eddigi jogszabályok a „polgár” fogalmat használják, alatta minden egyes ember értendő, ha olyan jogokról és szabadságjogokról van szó, melyeket ezen alkotmány állampolgárságra való tekintet nélkül biztosít mindenkinek.

53. cikkely

A Szlovák Köztársaság menedékjogot nyújt a politikai jogai és szabadságjogai miatt üldözött külföldieknek. A menedék megtagadható attól, aki tetteivel megsértette az alapvető emberi jogokat és szabadságjogokat. A részleteket törvény szabályozza.

54. cikkely

A bírák és ügyészek vállalkozói vagy más gazdasági tevékenysége törvénnyel korlátozható, ugyanígy a 29. cikkely 2. bekezdésében garantált jog is az államigazgatási alkalmazottak esetében, valamint a területi önkormányzati tisztviselők esetében is a 37. cikkely 4. bekezdésében biztosított jog; a fegyveres erők és fegyveres testületek esetében a 27. és 28. cikkelyben szereplő jogok is törvénnyel korlátozhatók, ha azok összefüggenek a szolgálatteljesítéssel. Azoknak a személyeknek, akiknek foglalkozása feltétlenül szükséges az élet- és egészségvédelemben, a sztrájkjoga korlátozható.

HARMADIK FEJEZET

ELSŐ SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság gazdasága

55. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság gazdasága a szociális és ökológiai irányultságú piacgazdaság elveire épül.
- (2) A Szlovák Köztársaság védi és támogatja a gazdasági versenyt. A részleteket törvény szabályozza.

56. cikkely

- (1) Szlovákia Nemzeti Bankja a Szlovák Köztársaság független központi bankja. Szlovákia Nemzeti Bankja saját hatáskörében általános érvényű jogszabályokat adhat ki, ha erre a törvény feljogosítja.
- (2) Szlovákia Nemzeti Bankjának legfőbb irányító szerve a Szlovákia Nemzeti Bankjának Banktanácsa.
- (3) Az 1. és 2. bekezdést részletesen törvény szabályozza.

57. cikkely

A Szlovák Köztársaság vámterület.

58. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság pénzügyi gazdálkodását az állami költségvetés szabályozza. Az állami költségvetést törvényként kell elfogadni.
- (2) Az állami költségvetés bevételeit, a költségvetési gazdálkodás szabályait, az állami költségvetés és a területi egységek költségvetésének viszonyát törvény szabályozza.
- (3) A Szlovák Köztársaság állami költségvetéséhez kapcsolódó céllalapokat törvénnyel hozzák létre.

59. cikkely

- (1) Léteznek állami és helyi adók és illetékek.
- (2) Adók és illetékek csak törvénnyel vagy törvény alapján vethetők ki.

MÁSODIK SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrző Hivatala

60. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrző Hivatala független ellenőrző szerv, mely vizsgálja a gazdálkodást
 - a) a költségvetések eszközeivel, melyeket a törvény értelmében a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa vagy a kormány hagy jóvá,
 - b) a vagyonnal, a kötelezettségekkel, a pénzeszközökkel és tulajdonosi jogokkal, valamint állami követelésekkel a közjogi intézményekben és a Szlovák Köztársaság Nemzeti Vagyonalapjában, a községeknél, a megyéknél, az állami részesedésű jogi személyeknél, a közszolgálati intézmények résztulajdonában lévő jogi személyeknél, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Vagyonalapja résztulajdonában lévő jogi személyeknél, a községi vagyonrészrel bíró jogi személyeknél, a megyei vagyonrészrel bíró jogi személyeknél, a községek vagy a megyék által alapított jogi személyeknél,
 - c) az átruházott államigazgatási hatáskörök végrehajtására kapott vagyonnal, pénzügyi eszközökkel és tulajdonosi jogokkal a községekben és nagyobb területi egységekben,
 - d) a vagyonnal, a kötelezettségekkel, a pénzeszközökkel, tulajdonosi jogokkal és követelésekkel, ha azokért a Szlovák Köztársaság kezességet vállalt,
 - e) a vagyonnal, a kötelezettségekkel, a pénzeszközökkel, tulajdonosi jogokkal és követelésekkel, amelyeket a Szlovák Köztársaságnak, a költségvetési eszközökkel gazdálkodó jogi vagy természetes

személyeknek nyújtottak, vagy ha azok állami vagyont kezelnek fejlesztési programokon keresztül, vagy más hasonló okokból külföldön.

(2) A legfelsőbb ellenőrzési hivatal 1. bekezdésben taglalt ellenőrző hatásköre kiterjed

- a) a Szlovák Köztársaság Kormányára, a minisztériumokra és a Szlovák Köztársaság többi központi államigazgatási szervére és azok alárendelt szerveire is,
- b) az állami szervekre és jogi személyekre, amelyeknek alapítója vagy létrehozója központi államigazgatási szerv vagy más állami szerv,
- c) a községekre és nagyobb területi egységekre, a községek által alapított jogi személyekre, valamint a nagyobb területi egységek által létrehozott jogi személyekre,
- d) az állami célalapokra, a törvénnyel létrehozott közjogi intézményekre, jogi személyekre, melyekben tulajdonrésze van a közjogi intézményeknek, az állami részesedésű jogi személyekre,
- e) a Szlovák Köztársaság Nemzeti Vagyonalapjára, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Vagyonalapjának tulajdonrészével működő jogi személyekre
- f) természetes és jogi személyekre.

61. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrző Hivatala élén az elnök áll. Az elnököt és az alelnököket a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa választja meg és hívja vissza.

(2) A legfelsőbb ellenőrzési hivatal elnökének és alelnökének a Szlovák Köztársaság bármely polgára megválasztható, aki választható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába.

(3) Ugyanaz a személy a legfelsőbb ellenőrzési hivatal elnökének és alelnökének legfeljebb két egymást követő hétéves megbízási időszakban választható meg.

(4) A legfelsőbb ellenőrzési hivatal elnöki és alelnöki tisztsége összeegyeztethetetlen más közhatalmi szervben végzett tevékenységgel, munkaviszonnyal vagy munkaviszonyhoz hasonló tevékenységgel, vállalkozói tevékenységgel, jogi személlynél betöltött igazgatótanácsi vagy felügyelő bizottsági tagsággal, ha a jogi személy vállalkozói tevékenységet folytat, illetve más gazdasági vagy jövedelemszerző tevékenységgel, a saját vagyon kezelését, tudományos, pedagógia, irodalmi vagy művészi tevékenységet kivéve.

62. cikkely

A legfelsőbb ellenőrzési hivatal évente legalább egyszer jelentést terjeszt elő a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában ellenőrző tevékenysége eredményeiről, de mindig jelentést tesz, ha erre a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa felkéri.

63. cikkely

A legfelsőbb ellenőrzési hivatal jogállását, hatásköreit, belső szerkezeti felépítését és ellenőrző tevékenységének alapszabályait törvény határozza meg.

NEGYEDIK FEJEZET

Területi önkormányzat

64. cikkely

A területi önkormányzat alapegysége a község. Területi önkormányzatot a község és a nagyobb területi egység képez.

64.a cikkely

A község és a nagyobb területi egység a Szlovák Köztársaság önálló területi öngazgatási és igazgatási egysége, mely a területén állandó lakhellyel bíró személyek összességéből áll. A részleteket törvény szabályozza.

65. cikkely

(1) A község és a nagyobb területi egység jogi személy, mely a törvényben meghatározott feltételek mellett önállóan gazdálkodik saját vagyonával és saját pénzeszközeivel.

(2) A község és a nagyobb területi egység saját szükségleteit elsősorban a saját bevételeiből, illetve állami támogatásokból fedezi. Törvény mondja ki, hogy mely adók és illetékek a község bevételei, és mely adók és illetékek a nagyobb területi egység bevételei. Állami támogatás a törvényi korlátok között követelhető.

66. cikkely

(1) A községnek joga van társulni más községekkel közös érdekei bebiztosítása céljából; ugyanilyen joga van társulni más nagyobb területi egységekkel a nagyobb területi egységnek is. A feltételeket törvény szabályozza.

(2) A községek egyesülését, szétválását vagy megszüntetését törvény szabályozza.

67. cikkely

(1) A területi önkormányzás a község lakóinak gyűlésein, a helyi népszavazáson, a nagyobb területi egység népszavazásán, a községi szerveken vagy a nagyobb területi egység szervein keresztül valósul meg. A helyi népszavazás vagy a nagyobb területi egység népszavazásának feltételeit törvény szabályozza.

(2) Kötelességeket vagy korlátozásokat a helyi önkormányzás gyakorlásában a községre vagy a nagyobb területi egységre csak törvénnyel és nemzetközi szerződés alapján lehet kiróni a 7. cikkely 5. bekezdése értelmében.

(3) Az állam csak törvényben meghatározott módon avatkozhat be a község vagy a nagyobb területi egység tevékenységébe.

68. cikkely

A területi önkormányzat ügyeiben és az önkormányzat törvényből fakadó feladatainak biztosítása érdekében a község vagy a nagyobb területi egység általános érvényű rendeletet adhat ki.

69. cikkely

(1) A község szervei

- a) a községi képviselőtestület,
- b) a község polgármestere.

(2) A községi képviselőtestületet a községi képviselőtestület képviselői alkotják. A képviselőket négyéves időszakra választják a község azon lakói, akiknek a község területén állandó lakhelyük van. A képviselők választása az általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján titkos szavazással történik.

(3) A község polgármesterét a község azon lakói választják meg, akiknek a községben állandó lakhelyük van, az általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján, titkos szavazással négyéves időszakra. A község

polgármestere a község végrehajtó szerve; igazgatja a községet, és kifelé képviseli azt. A polgármester megbízása lejárta előtti leváltásának okait és módját törvény szabályozza.

(4) A nagyobb területi egység szervei

- a) a nagyobb területi egység képviselőtestülete,
- b) a nagyobb területi egység elnöke.

(5) A nagyobb területi egység képviselőtestületét a nagyobb területi egység képviselői alkotják. A képviselőket azok a lakosok választják, akiknek állandó lakhelyük van a nagyobb területi egység területi körzetében, négyéves időszakra. A képviselőket az általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján titkos szavazással választják meg.

(6) A nagyobb területi egység elnökét a nagyobb területi egység azon lakosai választják, akiknek állandó lakhelyük van a nagyobb területi egység területi körzetében, az általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján, titkos szavazással, négyéves időszakra. A nagyobb területi egység elnöke megbízása lejárta előtti leváltásának okait és módját törvény szabályozza. A nagyobb területi egység elnöke a nagyobb területi egység végrehajtó szerve, igazgatja a nagyobb területi egységet, és kifelé képviseli a nagyobb területi egységet.

70. cikkely

Törvény határozza meg a község várossá nyilvánításának módját és feltételeit; szabályozza a város szerveinek elnevezését is.

71. cikkely

(1) A községre és a nagyobb területi egységre törvénnyel átruházhatók a helyi államigazgatás meghatározott feladatai. Az ilyen átruházott államigazgatási feladat elvégzésének költségeit az állam megtéríti.

(2) Az államigazgatási tevékenység során a község vagy a nagyobb területi egység saját hatáskörben, törvényi felhatalmazás alapján és a törvényi keretek között általános érvényű rendeletet adhat ki. A községre vagy nagyobb területi egységre átruházott államigazgatási tevékenységet a kormány törvénnyel irányítja és ellenőrzi. A részleteket törvény szabályozza.

ÖTÖDIK FEJEZET

Törvényhozói hatalom

ELSŐ SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa

72. cikkely

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa a Szlovák Köztársaság egyetlen alkotmányozó és törvényhozó szerve.

73. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának 150 képviselője van, akiket négy évre választanak meg.
- (2) A képviselők a polgárokat képviselik. Mandátumukat személyesen, saját lelkiismeretük és meggyőződésük szerint gyakorolják, parancsok nem kötik őket.

74. cikkely

- (1) A képviselőket általános, egyenlő, közvetlen választáson titkos szavazással választják meg.
- (2) Képviselővé az az állampolgár választható meg, aki rendelkezik választójoggal, betöltötte 21. életévét, és állandó lakhelye van a Szlovák Köztársaság területén.
- (3) A részleteket törvény szabályozza.

75. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának ülésén, melyen a képviselő első alkalommal vesz részt, fogadalmat tesz, mely így hangzik: „Becsületemre és lelkiismeretemre hűséget fogadok a Szlovák Köztársaságnak. Kötelességeimet polgárai érdekében fogok teljesíteni. Megtartom az alkotmányt és a többi törvényt, és úgy fogok dolgozni, hogy azok az életben megvalósuljanak.”
- (2) A fogadalom elutasítása vagy fenntartásokkal való letétele a mandátum elvesztésével jár.

76. cikkely

A képviselő megválasztásának érvényességét a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa hitelesíti.

77. cikkely

- (1) A képviselői tisztség összeegyeztethetetlen a bírói, az ügyészi, az emberjogi biztosi tisztséggel, a fegyveres erőkbeli tagsággal és fegyveres testületi tagsággal, valamint az európai parlamenti képviselői tisztséggel.
- (2) Ha a képviselőt a Szlovák Köztársaság Kormányának tagjává nevezik ki, mandátuma e tisztség betöltése alatt nem szűnik meg, csak pihentetve van.

78. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában vagy annak bizottságaiban történt szavazásai miatt a képviselő nem büntethető, még a mandátuma megszűnését követően sem.
- (2) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában vagy annak valamely szervében tett kijelentésért a képviselő nem vonható büntetőjogi felelősségre, még a mandátuma megszűnését követően sem. A képviselő polgári jogi felelősségét a rendelkezés nem érinti.
- (3) A képviselőt nem lehet őrizetbe venni a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának beleegyezése nélkül.
- (4) Ha a képviselőt bűncselekmény elkövetése során tetten érik és elfogják, az illetékes szerv köteles haladéknélkül, azonnal tájékoztatni róla a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnökét, valamint a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Mandátumvizsgáló és Mentelmi Bizottságának elnökét. Ha a Szlovák Köztár-

saság Nemzeti Tanácsa Mandátumvizsgáló és Mentelmi Bizottsága ezt követően nem adja hozzájárulását az őrizetbe vételhez, a képviselőt azonnal szabadlábra kell helyezni.

(5) Ha a képviselő fogságban van, mandátuma nem szűnik meg, csak nincs érvényesítve.

79. cikkely

A képviselő megtagadhatja a vallomástételt olyan ügyekben, amelyről tisztségének gyakorlásával kapcsolatosan szerzett tudomást, s még akkor is, ha már nem képviselő.

80. cikkely

(1) A képviselőnek joga van interpellálni a Szlovák Köztársaság Kormányát, a Szlovák Köztársaság Kormányának tagját vagy más államigazgatási központi szerv vezetőjét az illetékessége alá eső ügyekben. A képviselőnek 30 napon belül választ kell kapnia.

(2) Az interpellációkra adott válaszokról a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában vitát tartanak, amelyet bizalmi szavazással is össze lehet kötni.

81. cikkely

A képviselő lemondhat mandátumáról a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának ülésén tett személyes kijelentéssel. Ha ebben komoly körülmények gátolják, megteheti ezt írásban is a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanács elnökének kezéhez eljuttatott levélben; ilyen esetben a képviselő mandátuma akkor szűnik meg, amikor a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke a mandátumról való lemondást írásban közlő dokumentumot kézhez veszi.

81.a cikkely

A képviselő mandátuma megszűnik

- a) a megbízási időszak lejártával,
- b) a mandátumról történő lemondással,
- c) a választhatósági feltétel elvesztésével,
- d) a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának feloszlásával,
- e) összeférhetetlenség kialakulásával a 77. cikkely 1. bekezdése szerint,
- f) azon a napon, amikor hatályba lép a jogerős ítélet, melyben a képviselőt szándékosan elkövetett bűncselekményért elítélik, vagy amelyben a képviselő el lett ítélve bűncselekményért, és a bíróság nem döntött esetében a szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának feltételes elhalasztása mellett.

82. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa folyamatosan ülészik.

(2) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának alakuló ülését a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke hívja össze úgy, hogy arra a választások eredményének kihirdetését követően 30 napon belül sor kerüljön. Ha ezt nem tenné meg, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa a választások eredményének kihirdetését követő 30. napon összeül.

(3) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa határozattal megszakíthatja ülését. A megszakítás nem lehet hosszabb négy hónapnál évente. A megszakítás idején hatásköreit gyakorolja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke, alelnökei és a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanács bizottságai.

(4) Az ülés megszakítása idején a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke összehívhatja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanács ülését a megadott időpont letelte előtt is. Mindig ezt teszi, ha erre a Szlovák Köztársaság Kormánya vagy a képviselők legkevesebb egy ötöde felkéri.

(5) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának ülése a megbízási időszak leteltével vagy a feloszlással jár le.

83. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának üléseit az elnök hívja össze.
- (2) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának ülést akkor is összehívja, ha erre a képviselőknek legkevesebb az egy ötöde felkéri. Ez esetben az ülést hét napon hívja össze.
- (3) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának ülései nyilvánosak.
- (4) Zárt ülések csak abban az esetben tarthatók, amelyeket a törvény szab meg, vagy olyan esetben, ha erről a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa az összes képviselő háromötödös többségével dönt.

84. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa határozatképes, ha jelen van az összes képviselőnek több mint a fele.
- (2) Hatályos döntést a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa csak a jelenlévő képviselők többségének egyetértésével hozhat, ha az alkotmány másként nem rendelkezik.
- (3) Nemzetközi szerződéssel való egyetértésről a 7. cikkely 3. és 4. bekezdése értelmében, és a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke által visszautalt törvény újbóli elfogadásáról a 102. cikkely o) pontja szerint csak az összes képviselő többsége dönthet.
- (4) Az alkotmány jóváhagyásáról, az alkotmány módosításáról, alkotmánytörvényről, a nemzetközi szerződéssel való egyetértésről a 7. cikkely 2. bekezdése szerint, a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének visszahívásáról tartandó népszavazási határozatról, a köztársasági elnök elleni vádirat benyújtásáról, vagy más országhoz intézendő hadüzenetről legkevesebb a képviselők háromötödös többségével születet döntés.

85. cikkely

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa vagy annak valamely szerve kérésére a Szlovák Köztársaság Kormánya, vagy más központi államigazgatási szerv vezetője köteles részt venni annak, vagy szervének ülésén.

86. cikkely

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa hatáskörébe tartozik főként:

- a) a döntéshozatal az alkotmányról, az alkotmányerejű és más törvényekről, és ellenőrizni, hogyan tartják be azokat,
- b) alkotmányerejű törvénnyel jóváhagyni a szerződést a Szlovák Köztársaság más államokkal való államszövetségbe történő belépéséről, és az ilyen szerződések felmondásáról,
- c) dönteni a népszavazás kihirdetésére tett javaslatokról,
- d) a ratifikálás előtt egyetértést kifejezni az emberi jogokra és szabadjogokra vonatkozó nemzetközi szerződésekkel, a nemzetközi politikai szerződésekkel, a katonai jellegű nemzetközi szerződésekkel, azon nemzetközi szerződésekkel, melyek alapján a Szlovák Köztársaság tagsági viszonyt létesít valamely nemzetközi szervezetben, az általános jellegű nemzetközi gazdasági szerződésekkel, a törvénnyel végrehajtható nemzetközi szerződésekkel, és azokkal a nemzetközi szerződésekkel, amelyek közvetlen felelősségeket és jogokat terhelnek a természetes és a jogi személyekre, valamint dönteni arról, hogy a 7. cikkely 5. bekezdése szerinti nemzetközi szerződésről van-e szó,
- e) törvénnyel létrehozni a minisztériumokat és a többi államigazgatási szervet,
- f) tárgyalni a Szlovák Köztársaság Kormányának programnyilatkozatáról, ellenőrizni a kormány tevékenységét, és tárgyalni a kormány vagy kormánytag elleni bizalmatlansági indítványról,
- g) az állami költségvetés jóváhagyása, teljesítésének megvizsgálása és a költségvetési zárszámadás elfogadása,
- h) tárgyalni a bel-, a nemzetközi, a gazdaság-, a szociális és más politika alapvető kérdéseiről,
- i) megválasztani és leváltani a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrző Hivatala elnökét és alelnökeit és a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának három tagját,

- j) dönteni a hadüzenetről, ha a Szlovák Köztársaságot támadás éri, vagy ha ez a támadások elleni közös nemzetközi védelmi szerződésből fakadó kötelezettség, valamint a háború befejeztével a békekötésről,
- k) egyetértést kifejezni fegyveres erők kiküldésével a Szlovák Köztársaság területén kívülre, amennyiben nem a 119. cikkely p) pontja szerinti esetről van szó,
- l) egyetértést kifejezni külföldi fegyveres erők jelenlétével a Szlovák Köztársaság területén.

87. cikkely

- (1) Törvényjavaslatot a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának bizottságai, képviselői és a Szlovák Köztársaság Kormánya terjeszthet elő.
- (2) Ha a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke megjegyzésekkel adja vissza a törvény újratárgyalásra, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa azt ismételten megvitatja, és újbóli jóváhagyás esetén az ilyen törvényt ki kell hirdetni.
- (3) A törvényt a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke és a Szlovák Köztársaság Kormányának elnöke írja alá. Ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa az újratárgyalást követően a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének kifogásai ellenére ismételten jóváhagyja, és a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke azt nem írja alá, a törvény a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének aláírása nélkül is ki kell hirdetni.
- (4) A törvény a kihirdetéssel lép hatályba. A törvény, a nemzetközi szerződések és a 7. cikkely 2. bekezdése szerinti nemzetközi szervezetek törvényerejű dokumentumai kihirdetésének részleteit törvény szabályozza.

88. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság Kormánya vagy kormánytagja ellen benyújtott bizalmatlansági indítványt a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa akkor tárgyalja meg, ha azt az összes képviselőnek legalább az egyötöde kéri.
- (2) A Szlovák Köztársaság Kormányától vagy kormánytagjától az összes képviselő több mint a felének egyetértésével vonható meg a bizalom.

89. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnökét a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa titkos szavazáson választja meg hívja vissza, az összes képviselő több mint a felének szavazatával. Az elnök csak a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának tartozik felelősséggel.
- (2) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke
- összehívja és vezeti a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának ülését,
 - aláírja az alkotmányt, az alkotmánytörvényeket és a törvényeket,
 - fogadja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa képviselőinek fogadalomtételét,
 - kihirdeti a választásokat a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába, a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökválasztását és a területi önkormányzati szervek megválasztását,
 - kihirdeti a népszavazást a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének visszahívásáról,
 - további feladatokat teljesít, ha azokra törvény kötelezi.
- (3) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke tisztségében marad a választási megbízási időszak letelte után is mindaddig, amíg a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa meg nem választja új elnökét.

90. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnökét az alelnökei helyettesítik. Titkos szavazással választja meg és hívja vissza őket a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa az összes képviselő többségének szavazatával. A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának alelnöke csak a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának tartozik felelősséggel.

(2) A 89. cikkely 3. bekezdésének rendelkezései a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának alelnökére is vonatkoznak.

91. cikkely

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának tevékenységét az elnök és az alelnökök irányítják és szervezik.

92. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa a képviselőkől létrehozza saját bizottságait, valamint saját kezdeményező és ellenőrző szerveit; ezek elnökeit titkos szavazáson választja meg.

(2) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának és bizottságainak tanácskozását törvény szabályozza.

MÁSODIK SZAKASZ

Népszavazás

93. cikkely

(1) Népszavazással kell megerősíteni a más államokkal való államszövetségre lépésről szóló alkotmánytörvényt, vagy az ilyen szövetségből történő kilépést.

(2) Népszavazással lehet dönteni más fontos közérdekű kérdésekről is.

(3) Nem képezhetik népszavazás tárgyát az alapvető jogok és szabadságjogok, az adók és az állami költségvetés.

94. cikkely

A Szlovák Köztársaság minden állampolgárának, akinek joga van a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába választani, joga van részt venni a népszavazáson.

95. cikkely

(1) A népszavazást a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke kihirdeti, ha azt petícióban legkevesebb 350 000 állampolgár kéri, vagy ha róla a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa határozatot hoz, mégpedig az állampolgári petíció átvételétől vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanács döntésének meghozatalától számított 30 napon belül.

(2) A Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke a népszavazás kihirdetése előtt a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságához fordulhat, és beadványban kérheti annak eldöntését, hogy az állampolgári petíció alapján vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának döntése értelmében az 1. bekezdés szerint kiírandó népszavazás tárgya összhangban van-e az alkotmánnyal vagy az alkotmányerejű törvényekkel. Ha a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke beadvánnyal a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságához fordul azért, hogy az megítélje, az állampolgári petíció alapján vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának döntése értelmében kiírandó népszavazás tárgya összhangban van-e az alkotmánnyal vagy az alkotmányerejű törvényekkel, a javaslatétel napjától kezdve a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága döntésének jogerőre emelkedése napjáig a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke számára az 1. bekezdésben megszabott határidő felfüggesztetik.

96. cikkely

(1) Határozati javaslatot népszavazás kiírásáról szóló döntés meghozatalára a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának képviselői vagy a Szlovák Köztársaság Kormánya nyújthat be.

(2) A népszavazást azt követően 90 napon belül kell megtartani, hogy azt a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke kihirdette.

97. cikkely

- (1) Népszavazás nem tartható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában történő választásokat megelőző 90 napon belül.
- (2) A népszavazás megtartható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába történő választások napján is.

98. cikkely

- (1) A népszavazás eredménye akkor érvényes, ha azon részt vett az összes választásra jogosult állampolgár több mint a fele, és ha a döntés a népszavazáson részt vevők többségének szavazatával lett elfogadva.
- (2) A népszavazáson elfogadott javaslatokat a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa törvényként hirdeti ki.

99. cikkely

- (1) A népszavazás eredményét a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa alkotmányerejű törvénnyel módosíthatja vagy semmisítheti meg a hatályba lépését követő három év eltelte után.
- (2) Ugyanazon tárgyban ismételt népszavazást tartani legkorábban az előző népszavazás végrehajtását követő három év eltelte után lehet.

100. cikkely

A népszavazás végrehajtásának feltételeit törvény szabályozza.

HATODIK FEJEZET

Végrehajtó hatalom

ELSŐ SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság Köztársasági Elnöke

101. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság feje a köztársasági elnök. A köztársasági elnök képviseli a Szlovák Köztársaságot a külföld és belföld irányában, és döntéseivel biztosítja a közjogi szervek rendes működését. A köztársasági elnök hivatalát saját lelkiismerete és meggyőződése szerint látja el, nem köthetik utasítások.
- (2) A köztársasági elnököt a Szlovák Köztársaság állampolgárai közvetlenül választják, titkos szavazáson öt-éves megbízási időszakra. Köztársasági elnökválasztásra joga van minden olyan állampolgárnak, aki a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába jogosult választani.
- (3) Elnökjelöltet a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának legkevesebb 15 képviselője jelölhet, vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába választásra jogosult állampolgárok csoportja, legalább 15 000 aláírást tartalmazó petíció alapján. A választási javaslatot a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa elnökének nyújtják be legkésőbb 21 nappal a választás kihirdetése előtt.
- (4) Elnökké azt a jelöltet választják meg, aki a jogosult választópolgárok érvényes szavazatainak több mint a felét megszerzi. Ha egyik jelölt sem kapja meg a megválasztáshoz szükséges szavazattöbbséget, 14 napon belül újabb második választási fordulót tartanak. A második fordulóba az a két jelölt jut be, aki a legtöbb érvényes szavazatot szerezte meg. A második fordulóban azt a jelöltet választják meg köztársasági elnökké, aki a választáson részt vevő szavazók érvényes szavazatainak többségét szerzi meg.
- (5) Ha a választások első fordulójában legtöbb érvényes szavazatot szerző két jelölt valamelyike a második választási forduló előtt megszűnik választható lenni vagy visszalép a jelöltségtől, a második fordulóba az a jelölt jut be, aki az első körben a következő legtöbb érvényes szavazatot szerezte meg. Ha a második fordulóban nincs két jelölt, a második forduló megtartására nem kerül sor, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke hét napon belül új választást ír ki úgy, hogy arra a kihirdetéstől számított 60 napon belül sor kerüljön.
- (6) Ha a köztársasági elnöki tisztségért csak egy jelölt indul, a választás úgy történik, hogy órára szavaznak; köztársasági elnökké akkor lesz megválasztva, ha megszerzi a szavazáson részt vett összes választó érvényes szavazatainak a többségét.
- (7) A megválasztott jelölt a köztársasági elnöki tisztséget fogadalomtétellel veszi át. A fogadalmat a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa előtt teszi le a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága elnökének kezében annak a napnak a delén, amikor az előző köztársasági elnök választási megbízási ideje lejár.
- (8) Ha a köztársasági elnök megbízási ideje a lejártá előtt befejeződött, a megválasztott jelölt a választások eredményének kihirdetését követő napon, délben teszi le fogadalmát és veszi át köztársasági elnöki tisztségét.
- (9) A köztársasági elnökválasztás alkotmányosságáról vagy törvényességéről a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága dönt.
- (10) A köztársasági elnökválasztást részletesen törvény szabályozza.

102. cikkely

- (1) A köztársasági elnök
 - a) képviseli a Szlovák Köztársaságot a külföld felé, nemzetközi szerződéseket tárgyal ki és ratifikál. A nemzetközi szerződések kitárgyalását átruházhatja a Szlovák Köztársaság Kormányára, vagy a kormány egyetértésével annak valamelyik tagjára,

- b) beadványt nyújthat be a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságához, döntést kérve a kitárgyalt nemzetközi szerződés alkotmánnyal és alkotmányerejű törvényekkel való összhangjáról, amennyiben a szerződés megköveteli a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának egyetértését is,
- c) fogadja, megbízza és visszahívja a diplomáciai kirendeltségek vezetőit,
- d) összehívja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának alakuló ülését,
- e) feloszlathatja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsát, ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa a Szlovák Köztársaság Kormányának kinevezését követő hat hónapban nem hagyja jóvá annak programnyilatkozatát, ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa három hónapon belül nem hoz határozatot egy olyan kormány-előterjesztésről, amelyet a kormány bizalmi szavazással kötött össze, ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa három hónapnál hosszabb ideig határozatképtelen, miközben az ülés nincs megszakítva, és az adott időszakban ismételten össze volt hívva a ülés, vagy ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának ülése hosszabb időre meg volt szakítva, mint amennyit az alkotmány lehetővé tesz. Ezzel a jogával nem élhet megbízatási idejének utolsó hat hónapjában, háború idején, hadiállapot vagy rendkívüli állapot idején. A köztársasági elnök feloszlatja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsát abban az esetben, ha a köztársasági elnök leváltásáról megtartott népszavazáson a köztársasági elnököt nem hívják vissza,
- f) aláírja a törvényeket,
- g) kinevezi és visszahívja a Szlovák Köztársaság Kormányának elnökét és további tagjait, megbízza őket a minisztériumok irányításával és elfogadja lemondásukat; a kormány elnökét és többi tagját a 115. és 116. cikkelyben taglalt esetekben hívja vissza,
- h) kinevezi és visszahívja a központi államigazgatási szervek vezetőit, a felsőszintű állami tisztségviselőket és más tisztségviselőket abban az esetekben, amelyekben a törvény előírja; kinevezi és visszahívja a felsőoktatási intézmények rektorait, professzorait, kinevezi és előlépteti a tábormokokat,
- i) kiténtetéseket oszt ki, amennyiben arra nem hatalmaz fel más szerveket,
- j) elenged és mérsékel bíróságok által, büntetőjogi eljárásban kiszabott büntetéseket, ítéleteket töröl el egyéni kegyelmi kérelmek alapján vagy amnesztiával,
- k) a hadsereg főparancsnoka,
- l) hadat üzen a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának határozata alapján, ha a Szlovák Köztársaságot támadás éri, vagy ha ez a támadások elleni közös nemzetközi védelmi szerződésből fakadó kötelezettség, valamint békét köt,
- m) a Szlovák Köztársaság Kormányának javaslatára elrendelheti a fegyveres erők mozgósítását, hadiállapotot vagy rendkívüli állapotot hirdethet ki és fejezhet be,
- n) népszavazást hirdet ki,
- o) a kézbesítéstől számított 15 napon belül észrevételekkel visszaadhatja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a jóváhagyott törvényeket,
- p) jelentést terjeszt a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa elé a Szlovák Köztársaság állapotáról és komoly politikai kérdésekről,
- r) joga van kérni a Szlovák Köztársaság Kormányától és annak tagjaitól a saját feladata teljesítéséhez szükséges információkat,
- s) kinevezi és visszahívja a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának bíráit, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának elnökét és alelnökét, fogadja a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága bíráinak fogadalomtételét és a legfőbb ügyész fogadalomtételét
- t) kinevezi és visszahívja a bírákat, a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnökét és alelnökét, a legfőbb ügyészt és a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának három tagját, fogadja a bírói fogadalomtételeket,
- u) dönt a kormány megbízásáról és egyetértését adja hatásköreinek gyakorlása során a 115. cikkely 3. bekezdése szerint.

(2) A köztársasági elnök 102. cikkely 1 bekezdésének c) és j) pontja alapján kiadott döntése, ha amnesztiányújtásról van szó, és k) pontja szerinti döntései akkor érvényesek, ha azokat aláírja a Szlovák Köztársaság

Kormányának elnöke vagy az általa megbízott miniszter; ezekben az esetekben a köztársasági elnök döntése-
iért a Szlovák Köztársaság Kormánya viseli a felelősséget.

(3) A hadüzenet, a hadiállapot, a rendkívüli állapot, a szükségállapot kihirdetésének, és a közhatalom hábo-
rúban, hadiállapotban, rendkívüli állapotban történő gyakorlásának feltételeit alkotmányerejű törvény szabá-
lyozza.

(4) A köztársasági elnök 1. bekezdésben taglalt közjogi hatásköreinek részleteit törvény szabályozhatja.

103. cikkely

(1) Köztársasági elnökké választható a Szlovák Köztársaság bármely állampolgára, aki megválasztható kép-
viselőnek a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába, és a választás napján betöltötte 40. életévét.

(2) Ugyanaz a személy legfeljebb két egymást követő megbízási időszakban választható meg köztársasági
elnökké.

(3) A köztársasági elnökválasztást a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke hirdeti ki úgy, hogy
annak első fordulója legkésőbb 60 nappal a hivatalban lévő köztársasági elnök megbízási idejének lejárta
előtt megtörténjen. Ha a köztársasági elnöki hivatal a megbízási idő lejárta előtt megüresedik, a Szlovák
Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke hét napon belül meghirdeti a köztársasági elnökválasztást úgy,
hogy annak első fordulója legkésőbb 60 napon belül megvalósuljon, a választás meghirdetésétől számítva.

(4) Ha köztársasági elnökké választják a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának képviselőjét, a Szlovák
Köztársaság Kormányának tagját, a bírót, az ügyészt, a haderő vagy a fegyveres testület tagját, a Szlovák
Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrző Hivatalának tagját, megválasztása napjától abba kell hagynia eddig tiszt-
ségének végzését.

(5) A köztársasági elnök nem tölthet be más fizetett tisztséget, nem folytathat más kereső tevékenységet, nem
vállalkozhat, és nem lehet vállalkozói tevékenységet folytató jogi személy tagja.

(6) A köztársasági elnök bármikor lemondhat tisztségéről; megbízási ideje ez esetben azon a napon jár le,
amelyiken a döntéséről szóló írásos értesítést a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának elnöke kézhez
veszi.

(7) A Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának elnöke a köztársasági elnök lemondásáról írásban értesíti
a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnökét.

104. cikkely

(1) A köztársasági elnök a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa előtt a Szlovák Köztársaság Alkotmánybí-
rósága elnökének kezébe az alábbi fogadalmat teszi le: „Becsületemre és lelkiismeretemre fogadok hűséget a
Szlovák Köztársaságnak. A szlovák nemzet, a Szlovák Köztársaságban élő nemzetiségi kisebbségek és etni-
kai csoportok javáért fogok fáradozni. Kötelességeimet az állampolgárok érdekében fogom végezni, megtar-
tom és megvédem az alkotmányt és minden törvényt.”

(2) A fogadalom elutasítása vagy fenntartásokkal való letétele a köztársasági elnökké választás érvénytelen-
ségét vonja maga után.

105. cikkely

(1) Ha nincs megválasztott köztársasági elnök, vagy ha a köztársasági elnöki tisztség megüresedik, és az új
köztársasági elnök még nem került megválasztásra, vagy ha már meg volt választva, de még nem tette le fo-
gadalmát, vagy ha a köztársasági elnök komoly okból nem tudja ellátni tisztségét, a 102. cikkely 1. bekezdé-
se a), b), c), n) és o) pontjába foglalt köztársasági elnöki jogkörök a Szlovák Köztársaság Kormányára száll-
nak át. A kormány ezen időre megbízhatja a kormány elnökét egyes köztársasági elnöki jogkörök gyakorlá-
sával. A kormány elnökére száll át ezen időszakban főleg a fegyveres erők főparancsnoki teendője. A 102.
cikkely 1. bekezdése d), g), h), l), m), s) és t) pontja szerinti jogkörök ezen időben a Szlovák Köztársaság
Nemzeti Tanácsának elnökére szállnak át.

(2) Ha a köztársasági elnök hat hónapnál hosszabb ideig nem tudja ellátni hivatalát, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága kihirdeti, hogy a köztársasági elnöki tisztség megüresedett. E bejelentés napjával véget ér az addigi köztársasági elnök megbízatási ideje.

106. cikkely

(1) A köztársasági elnököt hivatalából visszahívni megbízatási idejének lejártá előtt népszavazással lehet. A népszavazást a köztársasági elnök visszahívásáról a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke hirdeti meg, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa képviselőinek legalább háromötödös többséggel elfogadott határozata alapján, mégpedig a határozat elfogadását követő 30 napon belül úgy, hogy a népszavazásra a kihirdetést követő 60 napon belül sor kerüljön.

(2) A köztársasági elnök visszahívására akkor kerül sor, ha leváltása mellett a népszavazáson erre szavazott az összes választásra jogosult polgárnak több mint a fele.

(3) Ha a köztársasági elnököt a népszavazáson nem hívják vissza, a népszavazás eredményeinek kihirdetését követő 30 napon belül feloszlatja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsát. Ilyen esetben a köztársasági elnöknek új megbízatási időszaka kezdődik el. A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke a feloszlatást követő hetedik napig meghirdeti a választásokat a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába.

(4) A köztársasági elnök visszahívásának részleteit törvény szabályozza.

107. cikkely

A Köztársasági elnök csak az alkotmány tudatos megsértésért vagy hazaárulásért büntethető. A köztársasági elleni vádirat benyújtásáról a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa dönt az összes képviselő háromötödös többségével. A vádiratot a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa nyújtja be a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának, amely plenáris ülésen dönt róla. A Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának elítélő határozata a köztársasági elnöki tisztség elvesztését, és az e tisztség újbóli megszerzésére való alkalmatlanságot jelenti.

MÁSODIK SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság Kormánya

108. cikkely

A Szlovák Köztársaság Kormánya a végrehajtó hatalom csúcsszerve.

109. cikkely

(1) A kormányt az elnök, az alelnökök és a miniszterek alkotják.

(2) A kormánytagság nem egyeztethető össze a képviselői mandátum gyakorlásával, a más közhatalmi szervben betöltött tisztséggel, az állami alkalmazotti viszonytal, bármilyen munkaviszonytal vagy munkaviszonyhoz hasonló munkaszerződéssel, a vállalkozói tevékenységgel, a vállalkozói tevékenységet végző jogi személynél fennálló tagsággal az igazgató vagy ellenőrző szervben, vagy más gazdasági és jövedelemszerző tevékenységgel, a saját vagyon kezelését, és a tudományos, pedagógia, irodalmi vagy művészi tevékenységet leszámítva.

110. cikkely

(1) A kormány elnökét a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevezi ki és hívja vissza.

(2) A kormány elnökének kinevezhető a Szlovák Köztársaság bármely állampolgára, aki megválasztható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába.

111. cikkely

A kormány elnökének javaslatára a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevezi ki és hívja vissza a kormány többi tagját és bízta meg őket a minisztériumok vezetésével. A kormány alelnökévé és miniszterévé

olyan állampolgár nevezhető ki, aki megválasztható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának képviselőjévé.

112. cikkely

A kormány tagjai a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke kezébe teszik le hivatali fogadalmukat, mely így hangzik: „Becsületemre és lelkiismeretemre fogadok hűséget a Szlovák Köztársaságnak. Kötelességeimet annak polgárai érdekében fogom teljesíteni. Megtartom az alkotmányt és a többi törvényt, és úgy fogok dolgozni, hogy azok életbe lépjenek.”

113. cikkely

A kormány köteles a kinevezését követő 30 napon belül a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa elé állni, előterjeszteni programját és bizalmat kérni.

114. cikkely

- (1) A kormány tisztsége ellátásáért a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának felel. A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa bármikor megvonhatja a bizalmat a kormánytól.
- (2) A kormány bármikor megkérheti a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsát bizalmi szavazás megtartására.
- (3) A kormánynak joga van egy törvény elfogadását, vagy más kérdésben történő szavazást bizalmi szavazással összekötni.

115. cikkely

- (1) Ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa megvonja a bizalmat a kormánytól, vagy ha elutasítja annak javaslatát a bizalom megerősítésére, a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke a kormányt visszahívja.
- (2) Ha a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke elfogadja a kormány lemondását, megbízza őt annak tevékenysége ellátásával az új kormány kinevezéséig.
- (3) Ha a Szlovák Köztársaság elnöke a kormányt az 1. bekezdés szerint hívja vissza hivatalából, a Szlovák Köztársaság Törvénytárában közreadott rendeletével bízza meg azt a hatáskörök gyakorlásával egészen az új kormány kinevezéséig, de kizárólag csak a 119. cikkely a), b), e), f), m), n), o), p) és r) pontjában taglaltak terjedelmében; a kormány hatásköre a 119. cikkely m) és r) pontja esetében minden egyes esetben a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének előzetes egyetértéséhez kötődik.

116. cikkely

- (1) A kormány tagja tisztsége ellátásáért a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának felel.
- (2) A kormány tagja benyújthatja lemondását a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének.
- (3) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa az egyes kormánytagoktól is megvonhatja a bizalmat, ebben az esetben a kormánytagot a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke visszahívja.
- (4) A kormánytag visszahívására a kormány elnöke is javaslatot nyújthat be a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének.
- (5) Ha a kormány elnöke nyújtja be lemondását, lemond az egész kormány.
- (6) Ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa megvonja a bizalmat a kormány elnökétől, a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke visszahívja őt. A kormány elnökének visszahívása a kormány lemondását jelenti.
- (7) Ha a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke elfogadja a kormánytag lemondását vagy visszahívja őt tisztségéből, meghatározza, melyik kormánytag fogja ideiglenesen irányítani a lemondott kormánytag által irányított ügyeket.

117. cikkely

A kormány mindig benyújtja lemondását az újonnan megválasztott Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának alakuló ülését követően; a kormány azonban ellátja feladatait egészen az új kormány megalakulásáig.

118. cikkely

- (1) A kormány határozatképes, ha jelen van tagjainak több mint a fele.
- (2) Kormányhatározat meghozatalához az összes kormánytag több mint a felének egyetértésére van szükség.

119. cikkely

A kormány testületileg dönt

- a) a törvényjavaslatokról,
- b) a kormányrendeletekről,
- c) a kormány programnyilatkozatáról és annak teljesítéséről,
- d) az alapvető intézkedésekről a Szlovák Köztársaság gazdasági és szociális politikájának biztosítása érdekében,
- e) az állami költségvetési javaslatról és a költségvetési zárszámadásról,
- f) a Szlovák Köztársaság nemzetközi szerződéseiről, melyek kitérővételét a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke ruházta át rá,
- g) az egyetértésről a 102. cikkely 1. bekezdése a) pontja értelmében átruházott nemzetközi egyezmények kitérővételének valamely kormánytagra történő rábízásával,
- h) a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának benyújtandó javaslatáról, hogy döntsön a kitérővétel nemzetközi szerződés összhangjáról az alkotmánnyal és alkotmányos törvényekkel, amennyiben ahhoz szükséges a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának egyetértése,
- i) a bel- és külpolitikai meghatározó kérdéseiről,
- j) a törvényjavaslatok vagy más komoly intézkedések társadalmi vitára bocsátásáról,
- k) arról, hogy bizalmi szavazást,
- l) amnesztia meghirdetéséről szabálysértési ügyekben,
- m) a törvényben meghatározott állami tisztségviselők kinevezéséről és visszahívásáról, és a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa 3 tagjának kinevezéséről,
- n) a hadiállapot, a haderő mozgósításának kihirdetéséről, rendkívüli állapot kihirdetéséről és megszüntetéséről, a szükségállapot meghirdetéséről és megszüntetéséről szóló javaslatról,
- o) fegyveres erő kiküldéséről a Szlovák Köztársaság területén kívülre humanitárius segítségként, katonai gyakorlatra vagy békefenntartói-megfigyelői misszióba, külföldi fegyveres erők jelenlétéről a Szlovák Köztársaság területén humanitárius segítségként, katonai gyakorlaton vagy békefenntartói-megfigyelői misszióként, külföldi haderő átvonulásával a Szlovák Köztársaság területén,
- p) a Szlovák Köztársaságon kívüli területekre kiküldendő fegyveres erőkről, ha nemzetközi szerződésekből fakadó kötelezettség teljesítéséről van szó a kollektív védelmi szerződésbe foglalt támadás ellen, legfeljebb 60 nap időtartamra; ezt a döntést a kormány haladéknélküli jelenti a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának,
- r) további kérdésekről, melyeket törvény határoz meg.

120. cikkely

- (1) A törvények végrehajtására és keretei közt a kormány rendeleteket adhat ki.
- (2) Ha a törvény úgy rendelkezik, a kormánynak joga van végrehajtó rendeleteket kiadni az Európai csatlakozási egyezmény rendelkezéseiről, melyet egyik oldalon az európai közösség és annak tagállami, másik oldalon a Szlovák Köztársaság kötött, valamint a 7. cikkely 2. bekezdése szerinti nemzetközi egyezmények végrehajtáshoz is.
- (3) A kormányrendeletet a kormány elnöke írja alá.
- (4) A kormányrendeletet törvényben meghatározott módon hirdetik ki.

121. cikkely

A kormánynak joga van amnesziát adni szabálysértési ügyekben. A részleteket törvény szabályozza.

122. cikkely

A központi államigazgatási szervek és a helyi államigazgatási szervek létrehozása törvénnyel történik.

123. cikkely

A minisztériumok és az államigazgatás más szervei törvények alapján és törvényi keretek között általános érvényű, kötelező jogi erejű előírásokat adhatnak ki, ha arra a törvény feljogosítja őket. Ezek az általános és kötelező érvényű jogi előírások törvényben meghatározott módon kerülnek kihirdetésre.

HETEDIK FEJEZET

Bírói hatalom

ELSŐ SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága

124. cikkely

A Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróság független bírósági szerv az alkotmányosság védelme érdekében.

125. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság hoz határozatot arról, hogy összhangban vannak-e

- a) a törvények az alkotmánnyal, az alkotmányerejű törvényekkel és a nemzetközi szerződésekkel, amelyekhez hozzájárulását adta a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa, és amelyek ratifikálva lettek, és kihirdetésre kerültek a törvényben meghatározott módon,
- b) a kormányrendeletek, a minisztériumok és más központi államigazgatási szervek általános érvényű előírásai az alkotmánnyal, az alkotmányerejű törvényekkel és nemzetközi szerződésekkel, melyekhez egyetértését adta a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa, és amelyek ratifikálva lettek, és kihirdetésre kerültek a törvényben meghatározott módon,
- c) az alkotmány 68. cikkelye alapján kiadott általános érvényű rendeletek az alkotmánnyal, az alkotmányerejű törvényekkel és nemzetközi szerződésekkel, melyekhez egyetértését adta a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa, és amelyek ratifikálva lettek, és kihirdetésre kerültek a törvényben meghatározott módon, ha azokról nem más bíróság jogosult dönteni,
- d) a helyi államigazgatási szervek általános érvényű rendeletei, valamint a helyi önkormányzatok szerveinek a 71. cikkely 2. bekezdése értelmében kiadott általános érvényű rendeletei az alkotmánnyal, az alkotmányerejű törvényekkel és nemzetközi szerződésekkel, melyek kihirdetésre kerültek a törvényben meghatározott módon, a törvényekkel, a kormány rendeleteivel, valamint a minisztériumok és más központi államigazgatási szervek általános érvényű rendeleteivel, ha azokról nem más bíróság jogosult dönteni.

(2) Ha az alkotmánybíróság a beadványt az 1. bekezdés szerinti eljárás lefolytatására elfogadja, felfüggesztheti a megtámadott jogi előírás, annak egy részének, esetleg néhány rendelkezésének hatályosságát, ha ennek további alkalmazása alapvető jogokat és szabadságjogokat veszélyeztetne, ha jelentős anyagi kár fenyeget, vagy más komoly, jóvátehetetlen következménnyel járna.

(3) Ha az alkotmánybíróság határozatában kimondja, hogy az 1. bekezdésben taglalt jogi előírásokban nincs meg az összhang, az érintett előírás, egyes részei, vagy egyes rendelkezései hatályukat veszítik. Azok a szervek, amelyek ezeket a jogszabályi rendelkezéseket kiadták, kötelesek az alkotmánybíróság döntésének kihirdetését követő hat hónapon belül összhangba hozni ezeket az alkotmánnyal, az alkotmányerejű törvényekkel és nemzetközi szerződésekkel, melyek kihirdetésre kerültek a törvényben meghatározott módon, és ha az 1. bekezdés b) és c) pontja szerinti helyzet áll fenn, más törvényekkel is, valamint ha az 1. bekezdés d) pontja szerinti esetről van szó, a kormányrendeletekkel és minisztériumok, valamint más központi államigazgatási szervek rendeleteivel is. Ha ezt nem teszik meg, az ilyen előírás, annak része vagy néhány rendelkezése hatályát veszti a határozat kihirdetését követő hat hónap leteltével.

(4) Az alkotmánybíróság nem dönt a törvényjavaslat és más általános érvényű rendelet-javaslat és az alkotmánnyal, a törvényben meghatározott módon kihirdetett nemzetközi szerződéssel, vagy alkotmányerejű törvénnyel való összhangjáról.

(5) Az alkotmánybíróság a megtámadott jogi előírás, annak egy része, esetleg néhány rendelkezése hatályosságának felfüggesztéséről hozott döntése megszűnik az alkotmánybíróságnak az ügy egészében meghozott döntése kihirdetésével, ha a döntést az érintett jogszabály felfüggesztéséről maga az alkotmánybíróság már korábban nem szüntette meg, mivel megszűntek azok az okok, amelyek ezt kikényszerítették.

(6) Az 1. 2. és 5. bekezdés alapján kiadott alkotmánybíróági határozatokat a törvények kihirdetésének módját szabályozó törvény szerint hirdetik ki. Az alkotmánybíróság jogerős döntése általános érvényű.

125.a cikkely

(1) Az alkotmánybíróság dönt azon kitárgyalt nemzetközi szerződések, amelyekhez elengedhetetlen a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának egyetértése, összhangjáról az alkotmánnyal és az alkotmányerejű törvényekkel.

(2) Az 1. bekezdés alapján kérheti beadványban az alkotmánybíróság döntését a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke vagy Kormány azt megelőzően, hogy a kitárgyalt nemzetközi szerződést a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa elé terjeszteni.

(3) Az alkotmánybíróság a 2. bekezdés szerinti beadványról a törvényben megszabott határidőben köteles dönteni; ha az alkotmánybíróság határozatában kimondja, hogy a nemzetközi szerződés nem áll összhangban az alkotmánnyal vagy alkotmányerejű törvényekkel, az ilyen nemzetközi szerződés nem ratifikálható.

125.b cikkely

(1) Az alkotmánybíróság dönt arról, hogy a polgárok petíciója alapján vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának, 95. cikkely 1. bekezdése szerinti döntése alapján kiírandó népszavazás tárgya összhangban van-e az alkotmánnyal és az alkotmányerejű törvényekkel.

(2) A döntéshozatali javaslatot az 1. bekezdés szerint az alkotmánybíróáságnak a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nyújthatja be, ha kételyei támadnak, hogy a népszavazás tárgya, melyet az állampolgárok petíciója alapján vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának 95. cikkely 1. bekezdése szerinti döntése alapján kellene kiírni, összhangban van-e az alkotmánnyal és az alkotmányerejű törvényekkel.

(3) Az alkotmánybíróság a 2. bekezdés szerinti beadványról a kézbesítését követő 60 napon belül dönt; ha az alkotmánybíróság határozatában kimondja, hogy a népszavazás tárgya, melyet az állampolgárok petíciója alapján vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának 95. cikkely 1. bekezdése szerinti döntése alapján kellene kiírni, nem áll összhangban az alkotmánnyal vagy az alkotmányerejű törvényekkel, a népszavazás nem írható ki.

126. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság dönt a központi államigazgatási szervek közötti hatásköri vitákban, amennyiben törvény úgy nem rendelkezik, hogy azok eldöntésében más állami szerv illetékes.

(2) Vitás esetekben az alkotmánybíróság dönt arról, illetékes-e a vizsgálatra a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrző Hivatala.

127. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság dönt a természetes és jogi személyek panaszairól, ha azok alapvető jogaik és szabadságjogaik, és a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa jóváhagyásával ratifikált és törvényesen kihirdetett nemzetközi szerződésből fakadó jogaiknak megsértését kifogásolják, ha ezen jogok és szabadságjogok védelmét nem más bíróság látja el.

(2) Ha az alkotmánybíróság a panaszt megalapozottnak tartja és elfogadja, határozatában kimondja, hogy a jogerős döntéssel, intézkedéssel vagy más beavatkozással jogok és szabadságjogok sérültek az 1. bekezdés szerint, és ezért az ilyen döntést, intézkedést vagy beavatkozást meg kell szüntetni. Ha az 1. bekezdés szerinti jogok vagy szabadságjogok megsértése tétlenségből ered, az alkotmánybíróság utasítást adhat, hogy az, aki ezeket a jogokat és szabadságjogokat megsértette, az ügyben járjon el. Az alkotmánybíróság párhuzamosan visszaadhatja az ügyet további eljárásra, megtilthatja az alapvető jogokat és szabadságjogokat, vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa jóváhagyásával ratifikált és törvényesen kihirdetett nemzetközi szerződésből fakadó alapvető emberi és szabadságjogokat sértő gyakorlat folytatását, és ha az lehetséges, utasíthat, hogy az, aki az 1. bekezdés szerint megsértette a jogokat vagy szabadságjogokat, állítsa vissza a jogsértés előtti állapotokat.

(3) Az alkotmánybíróság határozatában, mellyel a panaszt elfogadja és elismeri, elismerheti, hogy az 1. bekezdés szerint kinek a jogai sérültek, arányos kártérítést is megítélhet.

(4) Annak a felelősségét, aki az 1. bekezdésben taglalt jogokat vagy szabadságjogokat megsértette, kárt vagy más sérelmet okozott vele, az alkotmánybíróság döntése nem érinti.

127.a cikkely

(1) Az alkotmánybíróság dönt a területi önkormányzatok szerveinek a területi önkormányzatok ügyeibe való az alkotmány sértő vagy törvénysértő döntések, vagy más alkotmány sértő és törvénysértő beavatkozások ellen benyújtott panaszokról, amennyiben ezek védelméről más bíróság nem jogosult dönteni.

(2) Ha az alkotmánybíróság eljárásra elfogadja a területi önkormányzati szerv panaszát és azt helyben hagyja, kimondja, min alapul a döntés vagy beavatkozás alkotmányellenessége vagy törvénysértő jellege, milyen alkotmányerejű törvény vagy törvény sérült, milyen döntéssel vagy beavatkozással következett be mindez. Az alkotmánybíróság a megtámadott döntést megsemmisíti, vagy ha a jogsértés más beavatkozáson alapul, mint a határozat, megtiltja a jogsértő gyakorlat folytatását, és elrendeli, hogy ha lehetséges, állítsák vissza a jogsértés előtti állapotokat.

128. cikkely

Az alkotmánybíróság értelmezi az alkotmányt és az alkotmányerejű törvényeket, ha vitás ügyek merülnek fel. Az alkotmánybíróság határozatait az alkotmány vagy az alkotmányerejű törvények értelmezéséről a törvények kihirdetésére meghatározott módon teszik közzé. A magyarázat a kihirdetése napjától általános érvényű.

129. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság dönt a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának képviselője mandátumának hitelesítése, vagy hitelesítés megtagadása ellen benyújtott panaszáról.

(2) Az alkotmánybíróság dönt a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának képviselője megválasztásának és a területi önkormányzati szervekbe történt választások törvényességéről vagy törvénytelenységéről.

(3) Az alkotmánybíróság dönt a népszavazás eredménye elleni panaszokról és a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke leváltásáról tartott népszavazás eredménye ellen emelt panaszokról.

(4) Az alkotmánybíróság dönt arról, hogy a politikai párt vagy a politikai mozgalom betiltásáról vagy tevékenységének felfüggesztéséről szóló döntés összhangban áll-e az alkotmányerejű törvénnyel vagy más törvényekkel.

(5) Az alkotmánybíróság dönt a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke ellen, az alkotmány tudatos megsértéséért vagy hazaárulásért benyújtott vádiratáról.

(6) Az alkotmánybíróság dönt arról, hogy a rendkívüli állapot vagy szükségállapot kihirdetése, és az e döntéssel összefüggésben kiadott további döntések összhangban állnak-e az alkotmánnyal vagy az alkotmányerejű törvénnyel.

(7) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának határozata elleni panaszról az Alkotmánybíróság dönt a 154.d cikkely 2. bekezdése szerint.

(8) Az alkotmánybíráskodás előző bekezdések szerinti határozatai kötelező érvénnyel bírnak a közhatalom minden érintett szervére, minden érintett természetes és jogi személyre nézve. Az illetékes közigazgatási szervnek haladéék nélkül biztosítani kell a döntés végrehajtását. A részleteket törvény szabályozza.

130. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság mindig megindítja az eljárást, ha a javaslat benyújtója

- a) a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa képviselőinek legkevesebb az egyötöde,
- b) a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke,
- c) a Szlovák Köztársaság Kormány,

- d) bíróság,
- e) a legfőbb ügyész,
- f) a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnöke jogszabályokkal való összhang ügyében az Alkotmány 125. cikkelye 1. bekezdése alapján, ha igazságszolgáltatásról van szó,
- g) az emberjogi biztos a 125. cikkely 1. bekezdése szerint, a jogszabályok összhangjáról, ha azok további alkalmazása veszélyezteti az alapvető jogok és szabadság, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok gyakorlását nemzetközi szerződések alapján, melyeket a Szlovák Köztársaság ratifikált, és amelyeket a hagyományos törvényben előírt módon kihirdetett,
- h) a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrzési Hivatala a 126. cikkely 2. bekezdése szerint,
- i) bárki, akinek jogairól dönteni kell a 127. és 127.a cikkely rendelkezései szerint,
- j) mindenki, akinek ellenvetése van a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrzési Hivatala ellenőrzési hatáskörével kapcsolatosan a 126. cikkely 2. bekezdésében meghatározott esetekben.

(2) Törvény határozza meg, kinek van joga beadvánnyal élni a 129. cikkely szerint.

131. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság plénuma dönt a 105. cikkely 2. bekezdése, a 107. cikkely, a 125. cikkely 1. bekezdése a) és b) pontja, a 125.a cikkely 1. bekezdése, a 125.b cikkely 1. bekezdése, a 128. cikkely, a 129. cikkely 2-7. bekezdése, a 136. cikkely 2. és 3. bekezdése, a 138. cikkely 2. bekezdése b) és c) pontja szerinti ügyekben, a tanácsok jogi véleményének egységesítéséről, saját belső viszonyairól és az alkotmánybíróság költségvetéséről. Az alkotmánybíróság plénum az összes bíró többségével hozza meg határozatait. Ha ez a többség nincs meg, a határozatot elvetik.

(2) Más ügyekről az alkotmánybíróság háromfős tanácsokban dönt. A tanács a döntést tagjai több mint a felének szavazatával hozza meg.

132. cikkely

Törölve.

133. cikkely

Az alkotmánybíróság döntése ellen jogorvoslati lehetőséggel élni nem lehetséges; ez nem érvényes, ha a nemzetközi szervezet szerve – melyet olyan nemzetközi egyezmény érvényesítésére hoztak létre, amely a Szlovák Köztársaságot kötelezi – döntésének nyomán a Szlovák Köztársaságnak olyan kötelezettsége keletkezik, aminek következtében a Szlovák Köztársaság köteles az alkotmánybíróság előtt folyó eljárásban felülvizsgálni az alkotmánybíróság korábban meghozott döntését.

134. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság tizenhárom bíróból áll.

(2) Az alkotmánybírákat a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának javaslata alapján a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevezi ki 12 éves időszakra. A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa kétszer annyi bírójelöltet terjeszt a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke elé, mint amennyit ki kell neveznie.

(3) Alkotmánybíróvá a Szlovák Köztársaság azon állampolgára nevezhető ki, aki megválasztható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa képviselőjévé, betöltötte 40. életévét, felsőfokú jogi végzettsége van és legalább 15 éves jogászai gyakorlattal rendelkezik. Ugyanazon személy ismételtelen is kinevezhető az alkotmánybíróság bírójává.

(4) Az alkotmánybíróság bírója a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének kezébe a következő esküt teszi le:

„Becsületemre és lelkiismeretemre fogadom, hogy védeni fogom a természetes emberi jogok és állampolgári jogok sérthetetlenségét, a jogállami elveket, az alkotmány, az alkotmányerejű törvények és a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa jóváhagyásával ratifikált és törvényesen kihirdetett nemzetközi szerződések szellemében járok el, és legjobb meggyőződésem szerint, függetlenül és pártatlanul hozom meg döntéseimet.”

(5) A fogadalom letételével az alkotmánybíróság bírása felveszi tisztségét.

135. cikkely

Az alkotmánybíróság élén az alkotmánybíróság elnöke áll, akit az alelnök helyettesít. Az elnököt és az alelnököt az alkotmánybíróság bírái közül a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevezi ki.

136. cikkely

(1) Tisztsége gyakorlása során hozott döntéseiért nem büntethető az alkotmánybíró, még tisztsége megszűnése után sem.

(2) Ha az alkotmánybíró bűncselekmény elkövetése során tetten érik és elfogják, az illetékes szerv köteles haladékon kívül értesíteni az alkotmánybíróság elnökét, ha az alkotmánybíróság elnökéről van szó, akkor az alkotmánybíróság alelnökét. Alkotmánybíró nem lehet fogságba venni az alkotmánybíróság beleegyezése nélkül.

(3) Az alkotmánybíróság adja meg a hozzájárulást a bíró és a legfőbb ügyész fogságba vételéhez. Az alkotmánybíróság jár el fegyelmi ügyben a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága elnökének a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága alelnökének, valamint a legfőbb ügyésznek az esetében.

137. cikkely

(1) Ha a kinevezett alkotmánybíró valamely politikai párt vagy mozgalom tagja, köteles lemondani tagságáról még a fogadalom letétele előtt.

(2) Az alkotmánybíróság bírái hivatásként látják el tisztségüket. Ez a tisztség összeegyeztethetetlen más közhatalmi szervben viselt tisztséggel, állami alkalmazotti viszonytal, munkaviszonnyal, munkaviszonyhoz hasonló viszonytal, vállalkozói tevékenységgel, vállalkozói tevékenységet folytató jogi személy irányító vagy felügyelő szervében való tagsággal, de más gazdasági vagy jövedelemszerző tevékenységgel sem, kivéve a saját vagyont kezelését, valamint a tudományos, oktatói, irodalmi vagy művészi tevékenységet.

(3) Azon a napon, amikor a bíró elfoglalja tisztségét, megszűnik képviselői mandátuma a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában.

138. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság bírása lemondhat tisztségéről az alkotmánybíróság elnökéhez eljuttatott írásos értesítésben. Tisztsége ilyen esetben egy naptári hónappal azt a napot követően szűnik meg, amikor az alkotmánybírósági tisztségről való lemondást tartalmazó döntés kézbesítésre került.

(2) A Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke az alkotmánybíróat visszahívja

a) ha jogerős bírósági döntéssel szándékosan elkövetett bűncselekményért elítélik, vagy ha bűncselekményért jogerősen el volt ítélve, és a bíróság nem döntött a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának feltételes elhalasztásáról,

b) az alkotmánybíróság fegyelmi határozata alapján, mely olyan cselekményért került kiszabásra, amely összeegyeztethetetlen az alkotmánybírói tisztséggel,

c) ha az alkotmánybíróság jelenti, hogy a bíró nem vesz részt az alkotmánybírósági eljárásokon több mint egy éve, vagy

d) ha megszűnik a megválaszthatósága a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába.

139. cikkely

Ha az alkotmánybíróság bírása lemond alkotmánybírói tisztségéről, vagy visszahívják abból, a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke más bírót nevez ki új megbízatási időszakra a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa által javasolt két személy közül.

140. cikkely

Az alkotmánybíróság szervezeti felépítésének, eljárási rendjének és bírái jogállásának részleteit törvény szabályozza.

MÁSODIK SZAKASZ**A Szlovák Köztársaság bíróságai****141. cikkely**

- (1) A Szlovák Köztársaságban a bírói hatalmat független és pártatlan bíróságok gyakorolják.
- (2) A bírói hatalmat minden szintjén más állami szervektől elválasztva gyakorolják.

141.a cikkely**A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa**

- (1) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnökét a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa saját soraiból választja meg és hívja vissza. Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának tagja
 - a) kilenc bíró, akiket a Szlovák Köztársaság bírái választanak meg és hívnak vissza,
 - b) három tag, akiket a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa választ meg és hív vissza,
 - c) három tag, akiket a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevez ki és hív vissza,
 - d) három tag, akiket a Szlovák Köztársaság Kormánya nevez ki és hív vissza.
- (2) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnökévé és az 1. bekezdés b)-d) pontjai szerinti tagjává olyan személy válhat, aki feddhetetlen és felsőfokú jogi végzettséggel rendelkezik, valamint legalább 15 éves jogászai gyakorlata van.
- (3) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnöki tisztsége összeegyeztethetetlen más közhatalmi szervben viselt tisztséggel, állami alkalmazotti viszonyal, munkavisztonnyal, munkaviszonyhoz hasonló jogvisztonnyal, vállalkozói tevékenységgel, vállalkozói tevékenységet folytató jogi személy irányító vagy felügyelő szervében való tagsággal, de más gazdasági vagy jövedelemszerző tevékenységgel sem, kivéve a saját vagyton kezelését, valamint a tudományos, oktatói, irodalmi vagy művészi tevékenységet.
- (4) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa tagjainak megbízatási ideje öt év. Ugyanazt a személyt a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnökévé megválasztani vagy a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának tagjává megválasztani vagy kinevezni legfeljebb két egymást követő megbízatási időszakban lehet.
- (5) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának jogkörébe tartozik
 - a) bebiztosítani a bíróság nyilvános ellenőrzése körüli feladatok elvégzését,
 - b) állásfoglalást elfogadni arról, hogy a bírójelölt teljesíti a bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételeket,
 - c) a bírók kinevezésére tett javaslatoknak a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke elé terjesztése a bírók kinevezése céljából, valamint a bírók leváltására tett javaslatoknak a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke elé terjesztése,
 - d) dönteni a bírók elhelyezéséről és áthelyezéséről,
 - e) javaslatot tenni a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága elnökének és a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága alelnökének kinevezésére, valamint javaslatot tenni a visszahívásukra,
 - f) a Szlovák Köztársaság Kormánya elé terjeszteni a javaslatot azon bírókra, akik a Szlovák Köztársaság nevében nemzetközi bírósági szervekben tevékenykednek,
 - g) megválasztani és leváltani a bírói fegyelmi tanácsok tagjait, megválasztani és leváltani a bírói fegyelmi tanácsok elnökeit,
 - h) véleményt mondani a Szlovák Köztársaság bíróságainak költségvetéséről az állami költségvetés javaslatának megalkotása során, és állásfoglalást nyújtani be a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a bíróságok költségvetésének javaslatáról,

- i) felügyelni, hogy a bíró teljesíti-e a bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételeket a bírói tisztség ellátásának teljes ideje alatt,
 - j) a bírói önkormányzati szervekkel együttműködve kiadni a bírói etika alapelveit,
 - k) további hatáskörök, amelyekről törvény rendelkezik.
- (6) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának döntése meghozatalához az összes tagja több mint a felének egyetértésére van szüksége.
- (7) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának tevékenységét az elnök irányítja és szervezi.
- (8) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnöke eljárás megkezdéséről szóló javaslatot nyújthat be az alkotmánybíróságnak jogszabályokkal való összhang ügyében az Alkotmány 125. cikkelye 1. bekezdése alapján, ha igazságszolgáltatásról van szó.
- (9) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa 5. bek. b) pont szerinti állásfoglalást fogad el a titkos adatok védelmét ellátó állami szervtől kapott dokumentumok és a bírójelölt nyilatkozata alapján; a részleteket törvény szabályozza.
- (10) A bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételek elvesztéséről a fegyelmi tanács dönt a bírói tisztség ellátásának ideje alatt; ez nem érinti a 154.d cikkely 1-3. bekezdésének rendelkezéseit.
- (11) Törvény rendelkezik a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa elnökének megválasztásáról és visszahívásáról, a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa tagjainak kinevezése módjáról, jogköreiről, a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa elnökének helyettesítéséről, szervezeti felépítéséről és viszonyáról a bíróságok irányító szerveihez és a bírói önkormányzati szervekhez, valamint annak felügyeletéről, hogy a bíró teljesíti-e a bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételeket a bírói tisztség ellátásának teljes ideje alatt.

142. cikkely

- (1) A bíróságok polgárjogi és büntetőjogi ügyekben hoznak döntéseket; a bíróságok felülvizsgálják a közigazgatási szervek döntéseinek törvényességét, valamint a közhatalmi szervek döntéseinek, intézkedéseinek és más beavatkozásainak törvényességét. Ha azt a törvény előírja.
- (2) A bíróságok tanácsokban döntenek, ha törvény nem rendelkezik úgy, hogy az ügyben egyesbíró ítélkezik. Törvény mondja ki, mikor vesznek részt a tanács döntésében ülnökbírák az állampolgárok soraiból, valamint hogy mely ügyekben dönthet a bíróság bíró által meghatalmazott alkalmazottja. A bíró által meghatalmazott alkalmazott ítélete ellen jogorvoslati kérelemmel lehet élni, amelyről mindig bíró dönt.
- (3) Az ítéleteket a Szlovák Köztársaság nevében hirdetik is, és mindig nyilvánosan.

143. cikkely

- (1) A bírósági rendszert a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága és a többi bíróság alkotja.
- (2) A bírósági rendszer részletes felépítéséről, a hatáskörökről, szervezeti felépítéséről és az általuk lefolytatott eljárásokról törvény rendelkezik
- (3) A törvény által meghatározott mértékben a bíróságok irányításában és igazgatásában részt vesznek a bírói önkormányzati szervek is.

144. cikkely

- (1) A bírák tisztségük ellátása során függetlenek és döntéshozatalukban az alkotmány, az alkotmányerejű törvények, a 7. cikkely 2. és 5. bekezdése szerinti nemzetközi szerződések és a törvények kötik őket.
- (2) Ha a bíróság úgy vélekedik, hogy más általános érvényű jogi előírás, annak egy része vagy annak egyes rendelkezései, amelyek érintik a tárgyalta ügyet, nincsenek összhangban az alkotmánnyal, az alkotmányerejű törvényekkel, a 7. cikkely 5. bekezdése szerinti nemzetközi szerződéssel, vagy a törvénnyel, az eljárást megszakítja, és a 125. cikkely 1. bekezdése szerinti eljárást indít. Az alkotmánybíróság határozatba foglalt jogi véleménye a bíróságá nézve kötelező érvényű.

145. cikkely

- (1) A bírakat a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevezi ki és hívja vissza a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának javaslatára; a kinevezés korlátlan határidejű.
- (2) Bírónak az az állampolgár nevezhető ki, aki megválasztható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába, betöltötte 30. életévét és felsőfokú jogi végzettséggel rendelkezik és teljesíti a bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételeket. A bírói kinevezés további feltételeit és a hivatali előmenetelt, valamint a bírói mentelmi jog mértékét törvény szabályozza.
- (3) A Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnökét és a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának alelnökét az Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának javaslatára a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának bírái közül a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevezi ki ötéves időszakra. Ugyanazt a személyt a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága elnökének vagy a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága alelnökének a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke legfeljebb két egymást követő időszakra nevezheti ki. A megbízási idő letelte előtt a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnökét vagy a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának alelnökét visszahívhatja tisztségéből a 147. cikkelyben taglalt okokból.
- (4) A bíró a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének kezébe le az alábbi fogadalmat: „Becsületemre és lelkiismeretemre fogadom, hogy tevékenységemet az alkotmány, az alkotmányerejű törvények, a Szlovák Köztársaság által ratifikált és törvényben előírt módon kihirdetett nemzetközi szerződések, és a törvények fogják vezérelni, a törvényeket értelmezni és ítéletet hozni a legjobb meggyőződésem szerint fogok, függetlenül és pártatlanul.”
- (5) A fogadalom letételével a bírói felveszi tisztségét.

145.a cikkely

- (1) Ha a kinevezett bíró politikai párt vagy politikai mozgalom tagja, köteles tagságáról lemondani még a fogadalom letétele előtt.
- (2) A bíró hivatásszerűen végzi tisztségét. A bírói tisztség összeegyeztethetetlen a más közhatalmi szervben betöltött tisztséggel, beleértve a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnöki posztját, az állami alkalmazotti jogviszonnyal, a munkaviszonnyal, a munkaviszonyhoz hasonló jogviszonnyal, a vállalkozói tevékenységgel, a vállalkozó tevékenységet folytató jogi személy igazgató vagy felügyelő szerveiben viselt tagsággal, más gazdasági vagy jövedelemszerző tevékenységgel a saját vagyon kezelésén, a tudományos, pedagógiai, irodalmi vagy művészeti tevékenységen, valamint a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának tagságán kívül.

146. cikkely

A bíró lemondhat tisztségéről a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének benyújtott írásos bejelentéssel. Tisztsége ilyen esetben annak a naptári hónapnak a letételével ér véget, amelyben írásos értesítését tisztsége feladásáról kézbesítették.

147. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának javaslatára visszahívja azt a bírót, akit jogerősen elítéltek szándékos bűncselekményért, vagy ha bűncselekményért jogerősen el lett ítélve és a bíróság nem döntött a kiszabott szabadságvesztés-büntetés feltételes elhalasztásáról, a fegyelmi tanács döntése alapján olyan ügyben, amely összeegyeztethetetlen a bírói tisztség ellátásával, vagy ha megszűnik az érintett megválaszthatósága a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába. A Szlovák Köztársaság elnöke a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának javaslatára visszahívja azt a bírót is, aki nem teljesíti a bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételeket, mégpedig a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának a 154.d cikkely 1. bekezdése szerinti jogerős döntése vagy az alkotmánybíróóság azon jogerős döntése alapján, amellyel a panaszt a 154.d cikkely 2. bekezdése szerint elutasította.

(2) A Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának javaslatára visszahívhatja a bírót,

- a) ha egészségi állapota hosszú távon nem teszi lehetővé, legkevesebb azonban egy éven keresztül, bírói kötelességeinek rendes ellátását,
- b) ha betöltötte 65. életévét.

148. cikkely

(1) Bírót más bíróságra áthelyezni csak saját beleegyezésével lehet, vagy a fegyelmi tanács határozata alapján.

(2) A bírói tevékenység átmeneti felfüggesztése nem avatkozhat be a bíróságok független tevékenységébe. A bírói tisztség megszakításának okait, a bíró ideiglenes áthelyezésének feltételeit és a bírói tevékenység átmeneti felfüggesztésének további feltételeit törvény szabályozza.

(3) A bírósági ülnökbírók állításának módját törvény szabályozza.

(4) Döntéshozatalért nem büntethető sem a bíró, sem a polgárok soraiból való ülnökbíró, még tisztsége megszűnése után sem.

(5) A bíró elleni büntetőeljárás megkezdéséről szóló döntés ellen az érintett bíró panaszt nyújthat be, amelyről a legfőbb ügyész dönt.

NYOLCADIK FEJEZET

A Szlovák Köztársaság Ügyészsége és az emberjogi biztos

ELSŐ SZAKASZ

149. cikkely

A Szlovák Köztársaság Ügyészsége védi a természetes személyek, a jogi személyek és az állam jogait és a törvény által védett érdekeit.

150. cikkely

Az ügyészség élén a legfőbb ügyész áll, akit a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevez ki és hív vissza tisztségéből a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának javaslata alapján.

151. cikkely

Az ügyészek kinevezésének és visszahívásának, jogainak és kötelességeinek és az ügyészség szervezeti felépítésének részleteit törvény szabályozza.

MÁSODIK SZAKASZ

Az emberjogi biztos

151.a cikkely

(1) Az emberjogi biztos független szerv, amely törvényben megszabott korlátok között és módon a természetes és jogi személyek alapvető jogainak és szabadságjogainak védelmében vesz részt a közigazgatási szervek eljárásai, döntései vagy tétlensége esetén, ha az eljárásuk, a döntésük vagy tétlenségük ellentétben áll a törvényi renddel vagy a demokratikus jogállam elveivel. Törvényben meghatározott esetekben az emberjogi biztos részt vehet a közhatalmi szervekben működő személyek felelősségre vonásában, ha ezek a személyek természetes vagy jogi személyek alapjogát vagy szabadságjogát sértették meg. Minden közhatalmi szerv szükséges mértékben együttműködik az emberjogi biztossal.

(2) Az emberjogi biztos beadvánnyal fordulhat a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságához eljárás megindítására a 125. cikkely szerint, ha valamely általános érvényű jogszabály sérti az alapvető jogokat és a természetes vagy jogi személyek szabadságjogait.

(3) Az emberjogi biztost a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa választja meg öt évre azok közül a jelöltek közül, akiket a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának legkevesebb 15 képviselője javasol. Emberjogi biztossá a Szlovák Köztársaság azon polgára választható meg, aki megválasztható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába, és a választás napján már betöltötte 35. életévét. Az emberjogi biztos nem lehet tagja politikai pártnak vagy politikai mozgalomnak.

(4) Az emberjogi biztos tisztsége megszűnik azon a napon, amelyen jogerőre emelkedik a bírósági döntés, mellyel az emberjogi biztost szándékosan elkövetett bűncselekményért elítélik, vagy bűncselekményért ítélik el, de a bíróság nem dönt a kiszabott szabadságvesztés-büntetés feltételes elhalasztásáról, vagy a választhatóságának elvesztésével.

(5) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa az emberjogi biztost visszahívhatja tisztségéből, ha az egészségi állapota hosszú távon, legkevesebb azonban egy éven túl, nem teszi elehetővé, hogy hivatalát rendeltetészerűen ellassa, és kötelességeit teljesítse.

(6) Az emberjogi biztos megválasztásának és leváltásának, hivatali jogköreinek, tisztsége gyakorlása feltételeinek, a jogvédelem módjának, valamint a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága előtti eljárás megindításának a 130. cikkely 1. bekezdés g) pontja szerint, illetve a természetes és jogi személyek jogai érvényesítési lehetőségeinek részleteit törvény szabályozza.

KILENCEDIK FEJEZET

Átmeneti és zárórendeletek

152. cikkely

- (1) Az alkotmányerejű törvények, a törvények és a további általános érvényű jogi előírások a Szlovák Köztársaságban hatályban maradnak, ha nem mondanak ellent ezen alkotmánynak. Megváltoztatni és eltörölni azokat a Szlovák Köztársaság arra illetékes szervei hivatottak.
- (2) A Cseh és Szlovák Föderatív Köztársaság törvényei és más általános érvényű rendeletei a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága semmisségükről meghozott határozata törvényi módon történt kihirdetését követő 90. napon veszti hatályukat.
- (3) A jogszabályok érvénytelenségéről a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága a 130. cikkelyben felsorolt személyek beadványa alapján hoz döntést.
- (4) Az alkotmányerejű törvények, a törvények és a további általános érvényű jogi előírások értelmezése és alkalmazása csak ezen alkotmánnyal összhangban valósulhat meg.

153. cikkely

A Szlovák Köztársaságra átruházzódnak mindazon, a Cseh és Szlovák Föderatív Köztársaságra nézve kötelező, nemzetközi szerződésekből fakadó jogok és kötelezettségek, amelyek azt kötelezték, mégpedig a Cseh és Szlovák Föderatív Köztársaság alkotmányerejű törvénye által meghatározott mértékben, vagy a Szlovák Köztársaság és a Cseh Köztársaság közötti megállapodás mértékében.

154. cikkely

- (1) A Tt. 143/1968. sz., a cseh-szlovák föderációról szóló 103. sz. alkotmányerejű törvénye és annak későbbi módosításai szerint megválasztott Szlovák Nemzeti Tanács jogköreit tovább gyakorolja, ezen alkotmány rendelkezései szerint, mint a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa. A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának választási megbízatási ideje a Szlovák Nemzeti Tanács megválasztásának napjától telik.
- (2) A Szlovák Köztársaság Kormánya, melyet a Tt. 143/1968. sz., a cseh-szlovák föderációról szóló alkotmányerejű törvénye 122. cikkelyének 1. bekezdése a) pontja és annak későbbi rendelkezései szerint neveztek ki, az ezen alkotmány szerint kinevezett kormánynak minősül.
- (3) A Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnöke és a Szlovák Köztársaság legfőbb ügyésze, akik az eddigi jogi szabályozás alapján kerültek tisztségükbe, tisztségükben maradnak egészen az ezen alkotmány alapján történő beiktatásukig.
- (4) A Szlovák Köztársaság bíróságainak bírái, akiket az eddigi jogszabályok alapján iktattak tisztségükbe, tisztségükbe az ezen alkotmány szerint meghatározatlan időre beiktatott tisztségviselőknek tekintendők.

154.a cikkely

A Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének megválasztását ezen alkotmány értelmében a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke hirdeti meg 30 napon belül a 101. cikkely 10. bekezdése szerinti törvény hatálybalépését követően.

154.b cikkely

- (1) Az ezen alkotmányerejű törvény hatályba lépését megelőzően négy évre megválasztott bírót megbízatási ideje letelte után a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa javaslatára korlátlan időre nevezi ki akkor is, ha a kinevezése napján még nem töltötte be 30. életévét.
- (2) Az eddigi előírások szerint korlátlan időre megválasztott bírakat az ezen alkotmányerejű törvény szerint megválasztottnak kell tekinteni.
- (3) Az ezen alkotmány hatályba lépését megelőzően kinevezett alkotmánybírákra a 134. cikkely 2. bekezdésének első mondata és 3. bekezdésének második mondata nem vonatkozik.

154.c cikkely

(1) Az emberi jogokról és alapvető szabadságjogokról szóló nemzetközi egyezmények, amelyeket a Szlovák Köztársaság ratifikált, és kihirdette azokat a törvényben meghatározott módon ezen alkotmány hatályba lépését megelőzően, alkotóelemei a jogrendnek és előnyt élveznek a törvényekkel szemben, ha több alkotmányos jogot és szabadságjogot biztosítanak.

(2) Az egyéb nemzetközi szerződések, amelyeket a Szlovák Köztársaság ratifikált, és kihirdette azokat a törvényben meghatározott módon ezen alkotmány hatályba lépését megelőzően, törvényi rendszerének részét képezik továbbra is, ha a törvény így rendelkezik.

154.d cikkely

(1) A bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételek a 2014. szeptember 1-je előtt kinevezett bírókra is vonatkoznak. Az első mondat szerinti, 2014. szeptember 1-je előtt kinevezett bíró esetében a bírói alkalmassági feltételek teljesítéséről szóló állásfoglalás elfogadásáról a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa határozattal dönt a titkos adatok védelmét ellátó állami szervtől kapott dokumentumok és a bíró nyilatkozata alapján. Törvény rendelkezik az állásfoglalás elfogadásáról való, a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa általi döntés részleteiről, amely a bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételek teljesítéséről szól, beleértve a bíró nyilatkozatának módját a dokumentumokkal kapcsolatban is.

(2) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának 1. bekezdés szerinti határozata ellen panasz nyújtható be, amelyről az alkotmánybíróság dönt, a részletekről törvény rendelkezik.

(3) Ha a 2014. szeptember 1-je előtt kinevezett bíró nem teljesíti a bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételeket, a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának 1. bekezdés szerinti jogerős határozata alapján vagy az alkotmánybíróság azon jogerős döntése alapján, amellyel a 2. bekezdés szerinti panaszt elutasította, a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa javaslatot tesz az elnöknek a bíró visszahívására. A bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételek nem teljesítése indok a bíró visszahívására.

(4) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa az eddig jogszabályok szerint kinevezett elnökének megbízatása a jelen törvény hatályba lépésének napjával megszűnik. A Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnöke tagja a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának mindaddig, amíg a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa azon tagjainak megbízatása meg nem szűnik, akiket az eddigi jogszabályok szerint a Szlovák Köztársaság bírái választottak meg.

(5) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának azon tagjai, akiket a Szlovák Köztársaság bírái választottak meg, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa választott meg, a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke és a Szlovák Köztársaság Kormánya nevezett ki az eddig jogszabályok szerint, a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa tagjainak számítanak a jelen alkotmányerejű törvény szerint, tagságukra az eddigi jogszabályok vonatkoznak.

155. cikkely

Megszűnik

(1) a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 50/1990. sz. alkotmánytörvénye a Szlovák Köztársaság nevééről, állami címeréről, állami zászlójáról, állami pecsétjéről és állami himnuszáról,

(2) a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 79/1990. sz. alkotmánytörvénye a Szlovák Nemzeti Tanács képviselőinek számáról, a Szlovák Nemzeti Tanács képviselőinek fogadalmáról, a Szlovák Köztársaság kormányának tagjairól, valamint a nemzeti bizottságok képviselőiről és a Szlovák Nemzeti Tanács választási megbízatási időszakáról,

(3) a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 7/1992. sz. alkotmánytörvénye a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságáról.

156. cikkely

A Szlovák Köztársaság ezen Alkotmánya a kihirdetése napján lép hatályba, kivéve a 3. cikkely 2. bek., a 23. cikkely 4. bek., ha külföldi személy kiutasításáról vagy kitoloncolásáról van szó, az 53. cikkelyt, a 84. cikkely 3. bek., ha más államnak szóló hadüzenetről van szó, a 86. cikkely k) és l) pontját, a 102. cikkely g) pontját, ha egyetemi professzorok és rektorok kinevezéséről, tábornokok előléptetéséről van szó, a j) és k) pontokat, a 152. cikkely 1. bek. második mondatát, ha az alkotmányerejű törvényre vonatkozik, melyeket a Cseh és Szlovák Föderatív Köztársaság szervei hoztak meg, és amelyek a Cseh és Szlovák Föderatív Köztársaság közjogi viszonyainak megváltozásával egyidejűleg léptek életbe.

I. Gašparovič, s.k.

V. Mečiar, s.k.